

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

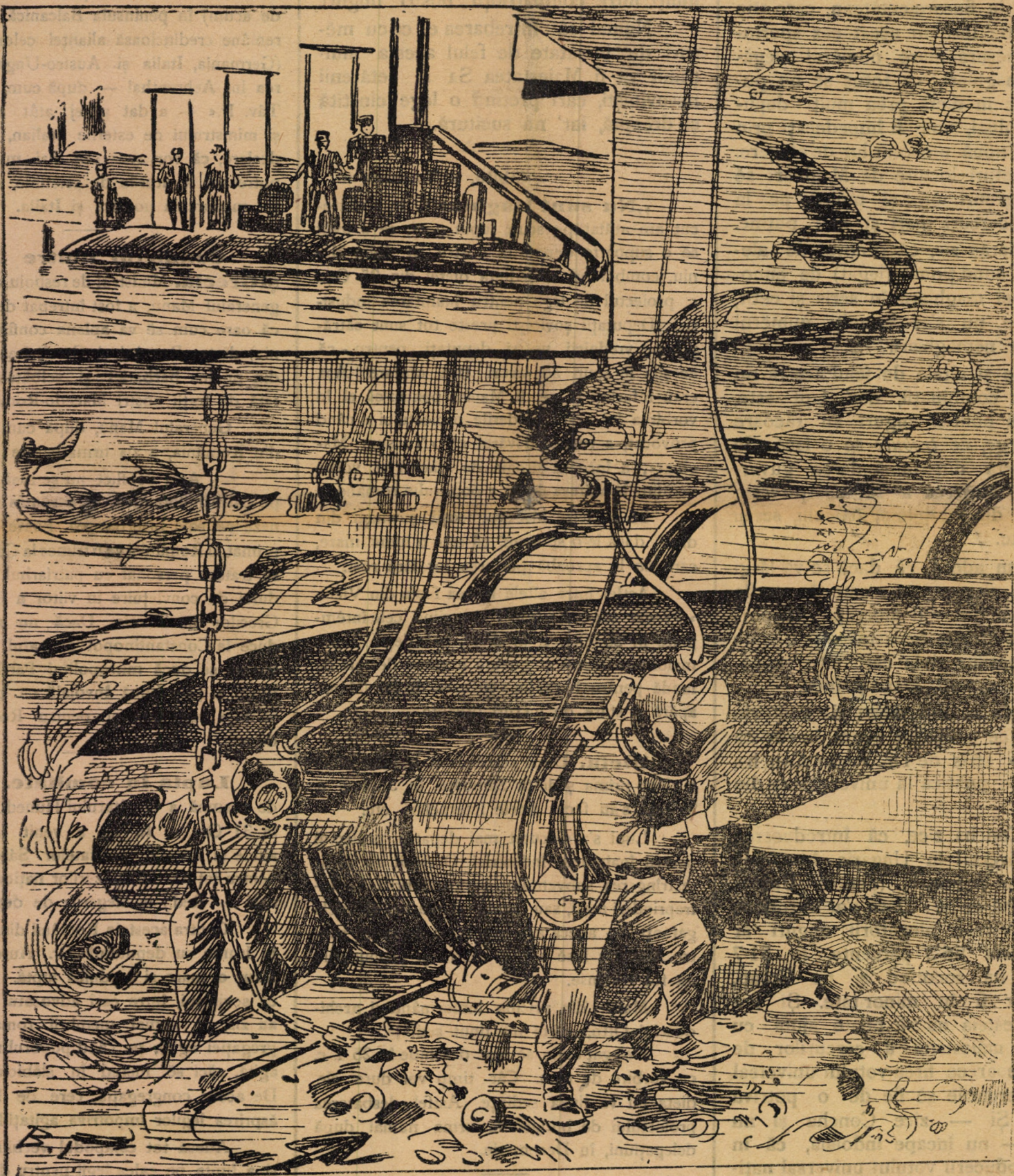
Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.**Apare în fiecare Duminică.****INSERATE:**

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Căutarea unui vapor cufundat.

Luna trecută s'a cufundat vaporul francez submarin, numit Lutin, în marea Mediterană, nu departe de țărmi, lângă Biserta. Personalul vaporului, care se alcătua din 16 oameni, în frunte cu comandantul, și-a aflat moartea în valuri.

Indată-ce s'a răspândit știrea despre cufundarea vaporului, s'au slobozit la fundul mării cufundari, gândind că doară vor putea mântui pe vre-unul din matrozi. Cufundarii au găsit vaporul, dar' matrozii erau toți morți.

Ei au fost scoși din apă, așezați în sicrie și îngropați acolo, de unde erau ei.

Chipul nostru ne arată, cum lucră cufundarii. Meseria cufundarilor e ciudată și foarte primejdioasă. Ei se îmbracă de obicei în haine de cauciuc și așa se lasă de pe pe o naie în afunzimea apelor, tirându-se de un lanț. Capul le este învălit larg și în el duc din naie, dela suprafața apei, țevi prin cari primesc aer. Ușor se poate întâmpla, în urma prea marei apăsări a apei, ca ei să în-

ceapă a să nădușii. Atunci dau semn și îndată sunt scoși din apă. Dar' cu toate aceste de multe-ori se nenorocesc și cad jertfă meseriei lor. Din cauza aceasta cufundarii și sunt plătiți foarte bine.

În chipul nostru în colțul stâng de sus se vede naia dela suprafața apei, de pe care s'au coborât cufundarii, apoi jos cum încunjurați de pești uriași și adese răpitori, caută în apă vaporul cufundat.

Noua lege electorală.

Cum știm, guvernului ungar de acum Maiestatea Sa i-a împus, ca una din cele mai de frunte datorințe, să pregătească o nouă lege de alegere pentru deputații dietali, pe baza votului universal, să o treacă prin dieta de acum, așa că alegerile pentru dieta viitoare să se facă pe temeiul acestei noue legi.

În diferitele ministerii desigur se adună materialul de lipsă pentru aceasta lege, dar' că în ce fel va fi alcătuită, nu se știe. Guvernul tănuiește tot lucrul și nici un ministru din cei de acum nu a scăpat nici o vorbă despre felul noiei legi.

Să zice, că noua lege va da drept de alegere la fiecare cetățean, care știe scrie și ceti. Însă în acest caz sporindu-se în măsură mare numărul alegătorilor nemaghiari, ca totuș să nu putem trimite în dietă prea mulți deputați naționaliști, vom fi împedecați prin împărțirea nouă a cercurilor de alegere. Așa în ținuturi locuite de Maghiari se vor face cercuri mici și multe, pe la noi vor fi cercuri mari și mai puține.

Alții iarăș zic, că dreptul de alegere va fi condiționat (legat) de cunoștința limbei maghiare în scris și cetit, prin ceea ce nu s'ar înmulți numărul alegătorilor nemaghiari.

Aceste și altele de felul acesta nu sunt decât combinații, dar' fapt este, că fruntașii politici unguri au răcoare de noua lege, ce *trebuie* să o facă. Să vede aceasta din tământarea guvernului, din tănuirea a tot ce privește noua lege, din studiile și articoli, scriși prin foi etc.

Să tem adecă, că dacă se va lărgi dreptul de alegere, cum este în țările culte, se va întări democrația (poporanismul politic) și aceasta nu le vine bine baronașilor și la câți alții, cocoțați la cârma țării, mari și mici.

Aceasta se dovedește de nou prin un studiu ce a apărut acum în revista »Jogállam,« scris de Dr. Victor Concha, profesor de politică la universitatea din Budapesta.

Dr. Concha zice, că introducerea votului universal în Ungaria înseamnă o primejdie națională (pentru Unguri adecă). Eată de ce: Dacă s'ar introduce votul universal, alegătorii unguri ar scădea dela 56.2 procente, la 51.7 procente, ba socotind și pe Croați, Ungurii ar fi în minoritate. Și împotriva acesteia nu se poate ajuta cu împărțirea măiestrită a cercurilor de alegere, deoarece firea votului universal este, ca cercurile să fie de o potrivă de mari. Și — zice Concha și nu greșește — nu încapă îndoială, că în cazul introducerii votului universal naționalitățile ar intra în deplină activitate.

Toate aceste, cum și egemonia maghiară — zice Concha — sunt împotriva votului universal.

Introducerea lui ar face o schimbare revoluționară în societate. Numărul cam de un milion al alegătorilor de acum s'ar împătři, urcându-se la 3 milioane 895 mii adecă aproape la 4 milioane și acesta ar fi primejdios, de oarece clasa de mijloc în Ungaria nu

e una, e împărțită după naționalități, confesiuni etc.

Adecă toată filosofarea profesorului Concha — înzadar ascunde mâța în sac — ne arată frica de votul universal, frica de a da drepturi cetățenilor, cum cere spiritul timpului nostru.

Ce e deci de făcut? Concha zice, că trebuie *numai lărgit* dreptul de alegere, așa că numărul alegătorilor să se urce la 2 milioane și 465 mii și alegătorii unguri să fie în procente 55.6, adecă cam tot ca acum...

Așa!... Să dai drepturi, dar nu de tot. Vorba Românului: Să fii și cu capra și cu varza.

Și politicieni de părerea dlui Concha, ba încă și mai aspri și mai orbiți, sunt mulți între compatrioții nostri unguri.

Numai cât întrebarea e, că cu măsură de jumătate de felul acesta mulțumit va fi Maiestatea Sa și cetățenii neșoviniști, cari pretind o lege cinstită și dreaptă, iar' nu sucitură.

Sibiu, 9 Noemvrie n.

„Nu sunt Maghiar“. În nrul trecut am arătat pe scurt lupta grea, ce a avut să o supoarte deputatul nostru Dr. Iuliu Maniu, combătând în ședința dietei din 25 Oct. c. proiectul de lege pentru înaintarea industriei. Deputații șoviniști preste tot sunt câtrăniți pe vrednicii nostri deputați, pentru — că aceștia le spun adevăruri fără cruțare. Așa erau înfuriați și pe dl Maniu, pentru-că el în vorbirea lui arăta scăderile proiectului și când provocat, a rostit adevărul că »Nu sunt Maghiar«, a început droaia de atacuri și vorbe necălite la adresa lui și a poporului românesc.

Să ne ierte însă voinicoșii șoviniști din dietă, dacă le-o spunem, că este o lume mare, care nu le aprobă purtarea lor fără rost.

Astfel între altele marea foaie din Viena »*Wiener allg. Zeitung*« descriind cele întâmplate în 25 Oct. c. în dietă, osândește aspru majoritatea dietei și nu are cuvinte destule de laudă pentru bărbăția, cu care dl Dr. Maniu apără o stare de lucruri dreaptă.

Dieta. După serbările Rakotjane dieta a ținut prima ședință Sâmbătă, în 3 Nov. c. în care s'au făcut unele interpelări etc.

Luni s'a discutat mai departe proiectul pentru înaintarea industriei. Oratorii au cerut restrângerea subvențiilor pentru fabrici și întreprinderi mari, sau condiționarea lor de unele garanții — adecă așa cum zic și deputații nostri. Kossuth însă a fost contra și propunerile au fost respinse.

Marți, din pricina înmormântării arhiducelui Otto, dieta n'a ținut ședință.

Delegațiunile se vor deschide în 25 I. c. cu vorbire de tron. Cât timp vor dura ele, dieta nu va ține ședințe. Astfel desbaterea proiectului de buget va urma numai după delegațiuni, în Decemvrie.

Noul ministru plenipotențiar sau încredințat al Austro-Ungariei în București, în locul lui Pallavicini, este prințul Schönburg Hartenstein. El a sosit deja la București și și-a predat Luni în 5 Nor. c. regelui scrisorile de încredințare.

Politica monarhiei noastre. Am amintit, că în locul ministrului Goluchowski a fost numit de nou ministru pentru treburile din afară ale împărăției noastre baronul

Aehrenthal. Îndată după numirea lui Aehrenthal, a fost numit de ministru comun de resboiu Schönaich în locul lui Pitreich, care a abzis.

Unii au crezut, că în urma acestor schimbări de porsoane, va urma o schimbare oarecare în afaceri și în deosebi în politica monarhiei noastre. Aceste credințe și svonuri nu se adevereșc.

Schönaich a declarat săptămâna trecută, când a fost la Budapesta, că nu are nici un plan nou, îndeosebi n'are de gând să vie cu proiecte cu privire la urcarea numărului recruților.

Tot asemenea și baronul Aehrenthal a asigurat, că politica monarhiei va merge în vâgașul de până aci. Monarchia noastră va păstra și pe mai departe prietinie cu toate statele, va nizu să susție status quo (starea de acum) în peninsula Balcanică și în deosebi rămâne credincioasă alianței celor trei state (Germania, Italia și Austro-Ungaria). Numirea lui Aehrenthal — după cum scrie »Magy. Táv. Ir.« — a dat prilej atât acestuia, cât și ministrului de externe italian, Tittoni, să declare, că vor avea cea mai mare grijă să nutrească legăturile de prietinie, ce există între monarchia noastră și Italia.

Conflictul dintre România și Grecia. Ministrul de resboiu al României, generalul Manu, a fost întrebat de un deputat, că oare cum se va aplana conflictul (dușmănia) dintre Români și Greci, iscat cum știm, din pricina barbariei și selbătăciei Grecilor față de frații nostri Macedo-Români?

Generalul Manu, după cum scriu foile din România, a zis următoarele:

— Acel conflict nu se mai poate aplana pe cale diplomatică, el a rămas să se aplaneze pe cale bisericească. Poate mitropolitul primat al României va fi trimis la Constantinopol să trateze personal cu patriarhul asupra modului de conviețuire în viitor a Românilor și Grecilor din Turcia. Dacă nu se va putea duce la Constantinopol primatul țării, atunci are să se ducă mitropolitul Parthenie al Moldovei și prin bună învoială cu patriarhul se va face ceva bun și pentru Românii Macedoneni.

Lupta în comitate. Congregația de toamnă a comitatului Hunedoarei s'a ținut în 31 Oct. c. În ea a venit la rând între altele și adresa comitatelor Sáros și Timiş pentru înfrânarea abuzurilor naționaliste (Auzi, auzi — Red.) la alegerile de deputați.

Contra acesteia Românii din congregație, în frunte cu deputatul Dr. Aurel Vlad, au făcut o mare și vrednică luptă. Să înțelege, că șoviniștii, între cari avocatul Dr. Leitner au zis, că numai membrii români ai congregației agită, pe când poporul nu. Și aceștia agită, căci se încred în slăbiciunea legilor. De aceea congregația, cere de la dietă înăsprirea legilor împotriva agitațiilor.

Adecă tot calapodul vechiu: a te apăra și a lupta pe calea legii pentru drept, în ochii lor înseamnă agitație! Sirimanii!

Tot în adunarea aceasta a fost ales de primpretor în Petrojeni Românul Vasile Ianza.

— În comitatul Făgărașului, în adunarea ordinară de toamnă, ținută zilele trecute, asemenea s'au purtat bine Românii. Au vorbit între alții deputatul Dr. N. Șerban și avocatul Dr. Șenchea. Acest din urmă a scos la iveală nimicnicia șoviniștilor din comitat și obrăznicia lor, apostrofându-i după cum sunt vrednici.

»Șovinismul, — a zis el între altele — această boală, care întuneacă mintea, scristește judecata și turbură inima și sentimentele nobile, — a fost tot-deauna un sfătuitor rău și, și mai rău conducător. Și de această boală, plină de patimi, sufer compatrioții nostri maghiari — într-o măsură îngrijitoare. Iar' patima lor o deslănțuesc asupra noastră a nemaghiarilor, cu toată furia unui om pătimas.»

Arată apoi, că o clică ascunsă din comitat, așarumită kossuthistă, intrigă contra fișpanului Bauszern, trimbițând în lume, că fișpanul a dat comitatul pe mâinile Românilor, ceea-ce este o minciună. Din potrivă dl Bauszern, a scos din posturi pe Români, încă la 1895 și abia în vremea din urmă au început a fi aleși și Români, și aceasta în un comitat, aproape curat românesc.

Vorbirea d-lui Dr. Șenchea a fost o aspră lecție șovinistilor unguri din comitatul Făgărașului.

Din România.

Curtea la București.

Curtea regală s'a strămutat săptămâna aceasta dela Sinaia la București, unde va petrece iarna. Poporațiunea a primit familia regală cu vii ovațiuni. Regele ar fi voit să petreacă iarna la Sinaia, dar' doctorul Norden și ceilalți doctori au aflat că în munți e prea aspru aerul de iarnă pentru boala M. Sale. De altcun Maiestatea Sa se află acum mai bine.

Drul Noorden a constatat, că boala regelui (artero-scleroză) nu e periculoasă. Acum regele suferă numai de slăbiciuni de stomach, cari îl silesc să nu se poată hrăni decât cu lapte, dar' cari nu pot influența asupra stărei generale a senătăței sale.

Crisă ministerială.

Ministrul de culte și instrucție Vlădescu a abzis din pricini sanitare. În locul lui regele a numit pe fostul ministru de justiție Disescu.

Zilele trecute au fost chemați la palat în Sinaia cei doi șefi de partide din țară, G. Cantacuzino (conservator) și Dim. Sturdza (liberal). Îndată s'a combinat, că este la mijloc vre-o criză ministerială. Dar combinația nu s'a adevărit. Cei doi șefi au fost chemați la Curte, numai spre a li să împărtășe rezultatul cercetărilor și părerile d-lui Norden din Viena, privitoare la starea senătăței regelui, despre care am amintit mai sus.

Espoziția din București.

În legătură cu știrea dată în nrul trecut despre închiderea espoziției naționale din București, aflăm, că la ordinul regelui espoziția va fi închisă în 15 Nov. st. v. așa dar' va mai sta deschisă mai bine de 2 săptămâni. În acest timp ea poate fi vizitată regulat și reducerile pe căile ferate asemenea rămân în valoare până atunci.

Un dar frumos.

Vrednica regină a României a plănuț un institut mare de binefacere pentru orbi din România.

Acum se scrie din București, că un binefăcător din Germania, care vrea să rămâie necunoscut, a trimis reginei 100 mii franci pentru plănuțul așezământ.

DIN LUME.

Din Rusia:

Deși ici-colea se mai întâmplă jefui și omoruri, în general spiritele sunt mai liniștite acum în Rusia. La stăruința lui Stolypin între țărani s'au împărțit din domeniile coroanei 15 milioane de desiatine (iugăr rusec) și aceasta a contribuit mult la liniștirea țăranilor.

Cercurile oficiale sunt ocupate cu pregătirile de alegeri pentru дума. Alegerile vor fi în Ianuarie 1907 și дума se va întruni în luna Februarie.

Tot acum se fac asentările, cari decurg destul de regulat. În Saratov însă recruții au cântat Marselesa și au voit să facă neorânduie, dar Căzacia au făcut ordine.

Programul guvernului francez.

Primministrul francez Clemenceau, despre care am amintit în nrul trecut, a cetit în ședința de Luni, 5 l. c. programul noului guvern al Franciei. Galerile camerei au fost îndesuite de public.

Programul guvernului e democratic și un program de muncă. Se accentuează, că noul guvern în afară e al păcii, dar pentru aceea va lucra pentru întărirea armatei, neputând Francia singură desarma.

Guvernul va susține alianța cu Rusia și prietinia cu Anglia, cum și cu celelalte state. Va introduce democrația și în armată; se vor sterge tribunalele militare. Va rezolva afacerea asigurării muncitorilor pentru bătrânețe; se va îngriji de îmbunătățirea sortii țăranilor; va sterge pedeapsa de moarte etc.

Guvernul e spriginit de o majoritate alcătuită din partidele radicale socialiste și preste tot republicane.

Urcarea salarelor învățătorești.

I.

Reprezentatie.

Memorandul sau reprezentatia învățătorilor nostri gr.-cat. întruniți în Blaj, în 23—24 Oct. c. adresată Consistorului și despre care am făcut amintire în nrul din urmă, este următoarea:

Prora Venerat Consistor Archiepiscopesc!

Adunarea generală a »Reuniunii învățătorilor din Archidieceasa de Alba-Iulia și Făgăraș« ținută în zilele de 23 și 24 Octomvrie a. c. între alte chestiuni luând la desbatere și chestia îmbunătățirii salarelor învățătoarești, a decis a înainta Preaveneratului Consistor Archiepiscopesc următoarea

Reprezentatie.

Cum Ludovic XIV-lea regele Franciei a zis: »Statul sunt eu!« Intocmai așa poate zice și învățătorul în deplina cunoștință a puterii sale: »Viitorul sunt eu!«, căci nimenea nu poate conduce poporul de mâne mai bine la o bunăstare și înaintare materială-morală, decât învățătorul.

În fața acestei chestiuni atât de importante — recunoscute de altcun de toate popoarele culte, cari au și știut apretia după merit rolul important ce revine învățătorului întru formarea ge-

nerațiunilor concrezute lui, credem a fi sosit timpul spre a cere și noi îmbunătățirea stării noastre și anumit ridicarea lefilor și regularea plătirii lor. Ca să nu aducem sute de exemple, cari sunt menite a ilustra starea deplorabilă a învățătorimii actuale, ne vom pune numai întrebarea:

Cu ce voie intră în școală acel învățător, și cum își poate îndeplini după cuviință misiunea, când ființa lui este preocupată de grija și lipsele mari materiale, când el nu știe ce se deie pe ziua de mâne de mâncare copiilor săi și când se gândește, că minimul lui salar compus din cea mai mare parte din naturale și alta din repartitie, administrate lui cum dă Dumnezeu, preocupat fiind dară de acestea griji în lupta pentru existență, cum se poate el ridica la înălțimea misiunii sale?

Deci se nu ni-se ia în nume de rău glasurile tânguitoare, ce răsună din toate părțile și noi se nu fim rău înțeleși când îndrăsnim cu umilință de fii a da espresiune amarului ce ne stăpânește, căci unde vom îndrepta noi în primul rând aceste glasuri, dacă nu acelor autorități supreme, cari au în mână și conduc destinele scoalei noastre confesionale române? Voim din inimă, ca chestiunile ce ne preocupă să fie rezolvată spre mulțămirea generală, ca pânea să nu mai fie cauză, să nu fie pedecă, să omoare însuflețirea și idealismul din învățătorul român astfel, ca acela pe viitoriu să se decidă cu trup și suflet carierei sale să fie numai și numai în serviciul școalei și bisericei sale, — voim ca prin îmbunătățirea sortii și poziției noastre să putem lucra cu mai mari forțe și cu mai mult efect întru ducerea la isbândă a tuturor problemelor sociale, morale, intelectuale și în consecință și materiale ale poporului nostru.

În fața acestora fie-ne permis a înșira punctele mai însemnate ale respectuoasei noastre rugări:

1. Ne rogăm să ni-se ridice salariul curat docental asemenea învățătorilor de stat, căci dacă nu mai mult — cel puțin tot atât lucru și tot atâtea datorințe ni-se incumbe ca și lor și ne rogăm să ni-se plătească acest salar în rate lunare anticipative.

2. Totodată ne rogăm să se încaseze eventualele repartitii pentru susținerea cultului din partea cassarilor comunali. Nu zică nimenea, că nu e de urde și nu sunt isvoară de urde să se ridice salarele învățătoarești, pentru că precum Asociațiunea, Fondul de teatru și alte societăți culturale posed și adună zeci de mii de coroane, astfel va avea și școala, dacă frantașii și inteligența noastră va lucra cu zel și bunăvoință și va îmbrățișa cu căldură cauza învățământului nostru poporal, punându-se acesta în planul prim și îndeplinind o misiune mai grea cu mult și mai necesară decât toate celelalte.

3. Fiind multe chestiuni școlare de ordin moral, cari așteaptă asemenea o grabnică rezolvare și dorind a ne da concursul la rezolvarea lor fericită, ne rugăm a ni se permite ținerea unui congres al învățătorilor confesionali gr.-cat. event...

ce se va des-

chide în scopul acesta, noi învățătorii încă se fim chemați spre a ne spune cuvântul, reprezentat fiind acolo fiecare despărțământ cel puțin prin câte un delegat.

Acestea sunt Preavenerat Consistor Archiepiscopesc punctele cardinale, în jurul cărora se învârt toate chestiunile scoalei noastre și precum celelalte autorități ale secolelor altor confesiuni ne au întrecut și s'au ocupat de curând cu toate afacerile învățătorești și peste tot școlare, silindu-se și acelea a căuta modalitățile și mijloacele prin cari acelea să se rezolvească spre mulțămirea generală, întocmai astfel și noi ca umiliți fii suflați așteptăm rezolvarea lor în timpul cel mai apropiat.

Rugându-ne ca reprezentățiunea aceasta să se aștearnă Măritului Sinod Archiepiscopesc convocat în ședință pe 22 Nov. a. c. pe lângă o recomandare binevoitoare, semnăm ai Preaveneratului Consistor Archiepiscopesc.

Blaj la 24 Oct. 1906.

Reprezentanții inv. gr.-cat.
archidiecezani.

II.

Satisfacție.

Mișcarea învățătorească, care în timpul din urmă luase proporții tot mai mari, iată că de odată ca la un semn magic stătu în loc. Spiritele cele agitate par a fi stinse dint'o dată. Articlii cei plin de foc, dar foarte adevărați, în cari era descrisă soarta noastră mișară în care tânjim de zeci de ani cu resignare și în urmă chiar devenită proverbială, de odată nu mai apar.

Și oare ce să fie cauza la acesta?

Nu e alt ceva fraților, decât simplul motiv, că suntem în câțva satisfacți. Da, dacă o numesc bine, satisfacție am primit noi învățătorii gr.-or. din partea celui mai înalt for bisericesc, al nostru, al Măritului Congres ce s'a ținut în zilele dela 14—22 Oct. st. n. a. c. în Sibiu și tot odată ca cel mai competent a aduce hotăriri valide în afa erea aceasta.

Sbuciumările noastre zic, acest congres ni le-a alinat întru atâta, fiindcă plângerile noastre nu au fost desconsiderate, ci cu părere de rău s'a recunoscut, că starea noastră a învățătorilor în adevăr insuportabilă este și e timpul sosit ca salariile să se întregască nesmintit la minimul de 800 cor.

A luat în considerare mai departe și adresa învățătorilor din jurul Brașovului, cu cari de altcum consimțim și noi, că de și nu congresul contemplat, dar totuși ținerea unei anchete școlare prin Prea Înalta hotărare, ni s'a conces.

Luată fiind toate acestea pentru noi mult promițătoare dispozițiuni la cunoștință, învățătorii români gr. or. din tractul protopresbiterial al Ungurașului în 29 Oct. st. n. a. c. întruniți fiind într'o consfătuire, aflat-au de bine-venit timpul ca și pe aceasta cale prin subscrisul să își exprime omagiile cele mai profunde față de Măritul-Congres-național bisericesc, pentru conclusele mai noave luate în cauza înbunătățirii salariului învățătoreșc și tot odată pentru Prea Înalta concesiune dată pentru ținerea proiectatei anchete școlare, care, cred că exprim dorința tuturor învățătorilor români gr. or. când zic că, am dori să se țină cât de curând.

Tot cu aceste în numele învățătorilor rom. tractul Ungurașului aduc mul. Redacțiuni

al acestei prețuite foi și în special dlui Silvestru Moldovan, căruia zăcându-i soarta învățătorimii la inimă, ne-a pus »Foaia Poporului« la dispoziție, ca în cadrele purului adevăr să ne arătăm obstei românești, necazurile și lipsurile în cari suntem.

În fiine ca recompensă pentru toate acelea servicii prestate din partea Onoratei Redacțiuni până acum cauzei învățătorești, unul fiește carele din noi cu mare însuflețire propunându-și s'a de obligat a abona »Foaia Poporului« dând prin aceasta cred, impuls și altor frați colegi (de notat aci înțeleg pe toți învățătorii români fără deosebire de confesiune) cari au de present foaia aborată, a o răspândi și a aduce la cunoștință și acelor colegi cari eventual nu o cunosc, ca astfel prin noi să ajungă și în mâna poporului pe care datorință sfântă avem al lumina și afară de școală.

Când apoi în urma conlucrării noastre va sosi timpul, când »Foaia Poporului« va ajunge pe masa fie cărui român, atunci numai zău fraților, s'a înființat adevărata școală românească!

Sântămărie la 30 Oct. st. n. 1906

Petru Bura,
înv. gr.-cat.

III.

Un cuvânt

cătră frații colegi inv. în dieceza de Lugof.

Fraților Colegi!

Din celea cetite prin zărela românești am putut observa cumcă ne așteptă un viitor materialmente mai bun. Acesta atărnă dela noi fraților. Bine stim că dacă copilul nu zice: mamă dămi pâne! — mama nu-i dă; tot așa suntem și noi. Dacă nu vom cere cu toți ridicarea salariilor noastre m zere, pre cari le mai încasăm și neregulat, nu ni se vor ridica.

În 22, 23 și 24 Oct. a. c. a fost la Blaj adunare inv. Ce folos căci, noi nu am fost reprezentați prin nici un membru, decum prin vreo deputațiune! Eu cred că ar fi tare bine dacă s'ar lua în discuție și îmbunătățirea salariilor învățătorești în adunarea generală a Reun. inv. d. a ținutul Lugojului, care se va ținea în l. c. în zilelele 12 și 13; se se aleagă un comitet ca în conlucrare și conțelegere cu celelalte comitete să ducă la izbândă ideea congresului.

Reuniunea inv. din ținutul Hațegului își va trimite 2 delegați la această adunare. Adunarea gen. a Reuniunii inv. din ținutul Hațegului își va ținea adunarea gen. numai în zilele prime ale luni Maiu 1907.

Până atunci fraților întăriți, căutați material de pertractat și salutați cu mine dinpreună pre cei ce au făcut primii pași de lipsă și pre cari ajută cauza noastră sfântă!..

Seré, la 2 Noemvrie 1906.

Cu frățescă stimă:

Serban Șerban,
inv. gr.-cat.

Afaceri învățătorești.

Adunarea învățătorilor gr.-cat. din archid. de Alba-Iulia și Făgăraș.

(Urmare și fine.)

Banchet.

La 1 oară d. a. a fost banchet în hotelul »Univers« Erau de față peste 100 persoane. Primul toast a fost

pe tru Ex. Sa Metropolitul Victor ridicat de președintele. Au mai toastat oficios: profesorul Gavril Precup pentru învățători; inv. Izidor Dopp pentru Il. Sa Birdoșii; inv. Ioachim Pop pentru învățătorii străini; Mihail Găzdac pentru preș. dinte; Ioan N. hēz inspect. reg. al com. Alba Iulia etc.

În urmă prof. Aron Papiu și câțiva învățători ne-au delectat prin predarea unor cântece frumoase.

Serata pedagogilor.

Sara la oarele 6 a fost o serată a pedagogilor, la care a luat parte o mulțime de oameni. Teologii, fetele dela internat, mulți orășeni, etc.

La finea seratei Il. Sa Bardoșii în cuvinte bine alese a lăudat diligența actorilor și i-a îndemnat a lucra mai departe pe calea apucată. Serata a fost minunată.

Ședința a II.

Ședința a II-a a fost Miercuri în 24 Oct. la oarele 9 a. m. A fost foarte interesantă. Prima oară a raportat comisiunea cenzurătoare a raportului general despre activitatea Reuniunii. A raportat Michail Găzdac.

Pentru cenzurarea cassei a raportat Izidor Dopp, ear' pentru cenzurarea raportului redacțional al »Foaiei școlare« Ioachim Pop, carele văzând unele slăbiciuni ale foaiei, a propus adunării generale a primi unele propuneri pentru îmbunătățirea Organului, votându-i se totodată mulțămirea redactorului I. F. Negruț, prof. pentru redactarea gratuită a organului.

La punctul eventuale propuneri s'au desbătut și primit multe propuneri. S'a hotărât înaintarea unui memorandum la Prea Ven. Consistor pentru ridicarea salariilor și ținerea unui congres, (il publicăm azi în întregime.) Apoi alte propuneri cu privire la scoaterea taxelor restante.

În urmă s'au ales oficiali supremi pe un period de 3 ani. Au fost aleși: Prezent: Gheorghe Muntean, canonic și dir. prep; vicepreședinte: Ioan F. Negruț, prof; secretar: Petru Ungurean, prof; cassar: Nicolau Pop, prof; bibliotecar: Valer Suciu, prof; controlor: Aurel Găja, prof.

Cu acestea s'a încheiat adunarea.

Peste tot am să observ că aceasta adunare a fost cea mai cercetată, și s'a văzut, ba chiar auzt zicând că învățătorii nostri sunt vrednici de toată stima, căci ei acum formează un corp de sine stătător și încheiat bine. Învățătorii prin adunarea prezentă au impus.

»Trebuie să ne închinăm unui astfel de corp și să regretăm că aceasta n'am știut-o mai de mult. În învățători ne este așezat viitorul nostru, cari acum au impus lumii« — așa a exclamat unul dintre cei mai harnici profesori ai gimnaziului nostru din Blaj.

Trăiască învățătorii români, în mâinile cărora e pusă soarta națiunii române!

Chimu.

Economie intensivă.

(Urmare și fine).

Cu economia intensivă și pe unde s'au comasat câmpurile, noi suntem numai la început și pe cele mai multe locuri nu putem arăta mai nici un rezultat practic, de o parte pentru că nu am fost pregătiți cum se cade la așa ceva, de altă parte pentru că ne lipsesc și mijloacele pentru o astfel de economie.

Că nu am fost pregătiți cum se cade și că ne-au lipsit cunoștințele economice de lipsă, ne-o dovedește și aceea împrejurare, că îndată ce s'a dat alarma, că vitele de soiul pinzgau sunt mai bune ca cele noastre cele albe, primăriile comunale ca și economii privați au alergat în ruptul capului după tauri tărcăți, dela cari credeau, că îndată ce-i vor slobozi în ciurzile lor cu vaci albe, acestea apoi o să iete tot astfel de viței, după-cum adecă a fost și taurul cumpărat, și astfel când vor ajunge ca să-i vândă și ei, odată o să-și umple punga de bani. Dar cei mai mulți s'au înșelat amăr, deoarece-ce vacile cele albe gonite cu tauri tărcăți, le-au fâtat numai niște »vulpi roșii«, după cum s'au îndatinat a le mai zice pe unele locuri, la astfel de corcitură.

Nu-i vorbă! Vitele de soiul pinzgau sau tărcat, cum se mai numesc, sunt mai bune ca cele albe, de o parte pentru-că cresc mai curând, de altă parte pentru că vacile dau lapte mai mult, ear' la vânzare au un preț mai mare ca cele albe. Dar' acelea nu se pot ținea cu izbândă în ori ce economie, ci numai în economiile comasate, unde adecă se pot cultiva într'o măsură mai mare plantele de nutreț.

Când zic, că vitele tărcate se pot ținea cu izbândă numai în câmpurile comasate, nu voiesc a susținea nici-decum aceea, că doar' pentru câmpurile necomasate ținerea acelor nu ar izbuti. Nu! Sânt pe-la noi destule câmpuri necomasate, cari chiar și peste veră dau un pășunat mai bun și mai bogat, ca multe din cele comasate. Pe astfel de locuri creșterea și ținerea acelor se poate face apoi cu multă ușurință. Nu se pot ținea și crește cu

izbândă însă pe astfel de locuri, unde vara lipsește un pășunat bogat în ierburi, ear' iarna lipsesc și și alese.

Ar fi deci tare de d'onomii nostri, pe unde le prejurarile economice, se cetul dela economia estensivă de pana acum la cea intensivă, care după-cum am văzut, se razimă mai mult pe economia vitelor. Făcând astfel, vor putea izbuti apoi mai bine atât cu economia vitelor, cât și cu aceea a câmpului, de oare-ce cu niște vite ținute și nutrite mai bine, se va putea lucra și pământul mai regulat; se va putea produce și gunoiu mai mult și mai bun, cu care apoi și pământul se va putea drege mai bine, în sfârșit se va putea produce dela ele chiar și lapte mai mult, ear' la vânzare vom putea căpăta și un preț mai mare, ca dela cele ținute și crescute în economia de până acum.

Ioan Georgeson.

Expoziția națională din București.

— O mică descriere. —

(Urmare și fine.)

Pavilionul Domeniilor și altele.

Dincolo de pav. Agriculturii este pavilionul domeniilor, foarte interesant pentru mulțimea produselor expuse. Diferite animale săbatice împăiate (urși, lupi, mistreți ș. a.) o mulțime de costume naționale și altfel de costume, apoi tot felul de țesături, mobile și alte lucruri făcute din lemn.

Părăsești pav. Domeniilor ajungi la *Pavilionul Minervei* cu mașina de tipariu, care funcționa tipărind mereu, asemenea și culegătorii de litere împlinindu-și serviciul lor. Păreții ornați cu scrierile autorilor români.

Te duci înainte, acum în partea dreaptă a locului, dai de *Pavilionul Austriei*, destul de însemnat ca podobă a expoziției. În el sunt expuse mai cu seamă lucruri din industria mașinilor, precum și o mulțime de mobile de salon luxoase, se află și un salon vienez mobilat.

În dărătul pav. austriac este *Pavilionul Ungariei*, care contrar dela cele

ce scriau foile se peti, cu tulipanii și mazăgălituri învătătorilor fără, numai podobă actual în ancheta ei. Înăuntru aranjat, se re- e agricole și mo- ată.

iere de pavilionul

Astrei se află *Pavilionul Bucovinei* împodobit mai ales cu ornate bisericesti vechi și manuscripte vechi bis., apoi diferite țesături și lucruri de casă.

Te duci înainte, la dreapta pe deal rămâne biserica *Cuțitul de argint* frumos executată, însemnată și prin scurtimea timpului în care s'a ridicat.

Arenele Romane și pavilionul nostru.

Arenele Romane sunt zidite în forma amfiteatrelor din Roma veche. Deoparte au o bină pentru muzică și coruri, iar de cele trei părți sunt încunjurate de băncile spectatorilor; sunt încăpătoare, pot intra la 5000 persoane.

Dacă lași Arenele Romane treci pe lângă Institutul Meteorologic și ajungi iarăși la palatul Artelor; în dosul Pavilionul Artelor găsești un pavilion pe care stă scris:

»Pavilionul etnografic al Românilor de preste hotară«.

În acest pavilion vei găsi întreaga avere națională a Românilor de dincoae.

Vei găsi arta națională, reprezentată prin frumoasele porturi naționale din toate ținuturile locuite de Români, expuse pe păpuși. Minunatele cusături și chindoase, cari dovedesc destoinicia femeii Române, dar' nu numai destoinicia ei și simțul estetic ce-l are Româncea.

Vei găsi literatura națională atât bisericască cât și cea profană, mai cu samă istorică, a marilor deșteptători ai simțului național la poporul nostru, și scormonitori ai origini noastre glorioase, Șincai, Maior și Clain.

Vei găsi în fine chiar și avere materială națională reprezentată prin columnele celor o sută și mai bine de bănci Românești.

Ba vei găsi și puterea de viață a mult încercatului nostru popor în tabloul care ne spune, că comunele românești din Ungaria în decurs de 50

VESELIA.

Folclor glumească a »Folclor Poporului«.

Plânsoarea norodului țigănesc.

De Aurel Delascuța.

(Urmare și fine).

Când plânsoarea socotiră

Că-i bună și o primiră

Cei cu suflet țigănesc,

Cete de cete pornesc

Și alte, alte-apoi sosesc,

Să pornească la împăratu,

Luminatu și Nălțatu,

Ca să-i ducă-a lor plânsoare

Dreaptă, ca și sfintu soare,

Și să-l roage ca p'un frate

Să facă 'n țară dreptate!

Valuri, valuri trec ciurarii,

Alături cu lingurarii

Și străbat din sat în sat,

Pe drumul îndelungat,

Cu mărunt praf presărat. —

După ei, în mândre cete,

Vin țigancele lăiete,

Cu fața d'albă ca zgura

Și cu buzele ca mura,

Părul le era zburliț,

Încălcit și despletit.

Apoi gloate peste gloate

Din părțile lumii toate,

De 'ntunecați căldărari

Și de pletosi măturari,

Ba chiar și meșteri ferari!

Împrăștiati printre ei

Mii și mii de puradei,

Purcedeau în al lor drum,

Înecați de colb și fum

Și de foame hemesiți,

Rupți, de nu pot fi cârpiți!

Lumea 'ntreagă o uimiră

De pe unde ei veniră!...

Toată lumea românească,

Trebui să se uimească

De mișcarea țigănească!

Și 'ncântați de așa avânt

Ascultau al lor cuvânt:

»Noi vrem în țară dreptate

Și vrem sfântă libertate!

C'acum țara-i țigănească

Și nu mai ie hungurească!»

Și-așa'n chiot și strigări,

Răzbătut-au multe țeri

Și-au pus lumea în mirare!...

... Dar' au mers, au mers tot tare

Pân' la un riu foarte mare. —

Aici toți s'au poticnit,

Și-apoi mult s'au stătuț:

Căci rîul pod nu avea

De glod tulbure era;

Iar' ei erau hemesiți

De foame, de sete fripți!

În slat ei au hotărît,

Să se 'ntoarcă negreșit!...

C'apoi când împărăție

Țigănească o să fie,

ani au crescut, numărul lor, aproape cu 500. Apoi frumoasa Catedrală, chipurile marilor bărbați: Șaguna, Șuluț, Gojdu s. a.

Pe o insulă a lacului se află Pavilionul Pescărilor Statului și Pavilionul Dobrogei.

Pavilionul Pescărilor.

Acest Pavilion are 2 părți, în partea de jos, un fel de peșteră, sunt expuși pești vii închiși cu sticlă. În partea de sus sunt tot felul de pești înfundati, și tot felul de instrumente, cari se întrebuințează la prinderea peștilor. Apoi dușmanii peștilor, paserile cari îi prăpădesc, asemenea împăiate. În miniatură se mai arată unele metode de prins pești prin îngrădituri în apă ș. a.

Pavilionul Dobrogei.

Pavilionul Dobrogei e făcut în formă de gâmbie turcească, în el sunt expuse mai cu seamă lucruri turcești: arme vechi, costume, nirghilele ș. a. Foarte frumoase și interesante sunt costumele cadanelor și covoarele expuse. Se mai află și un salon turcesc al unei case mai bogate, padimentul și pereții îmbrăcați în covor, iar de jur împrejur sofalele turcești cu nirghilele și ciubucele tradiționale.

Afară de pavilioanele descrise aici mai sunt: al primăriei, eforiei spitalelor, poștei și telegraf, căilor ferate, închisorilor, internațional, la unele firme englezești și americane, cari furnizează mașini agricole în România, precum și o mulțime de pavilioane particulare.

Mai sunt apoi ca clădiri mai mici următoarele: afară de casa dela Poradin, mai este un bordei (cort) săpat în pământ și acoperit cu trestie, făcut după modelul celor cari au slujit de adăpost soldaților Români la impresurarea Plevnii, bateria Calafat, din care s'a tras primul tun contra Turcilor, un pichet de graniță, o curte și casă țărănească din România, una din Bucovina, alta din Macedonia, o stâncă de munte cu toate ale sale și un cort țigănesc, în care locuiește o familie țigănească. La dreapta cortului este un urs legat de un par, pe care țiganul îl joacă de câte-va-ori pe zi, ca să-l vadă lumea.

Urși mai sunt afară de al țiganului vr'o trei închiși în cuști de fer; tot în cuști am mai văzut un mistreț, un vever, mai multe vulpi și alte animale mai mici.

Lacul oferă mai multe distracții publicului, precum: Port Arthurul, unde se dau lupte navale între 2 flote în miniatură, în fiecare sara se începe la 9 ore și se sfârșește cu bombardarea Port-Arthurului. Tot lângă lac se află Watterșut, de unde se scoboară cu bărcile în lac dela o înălțime de 22 metri.* Se mai fac cu barca și preumblări pe lac seara.

În Arenele Romane se dă Povestea Neamului în 16 tablouri dela Traian și până la Carol I. și lupte internaționale mai în fiecare sara. Din Povestea Neamului n'am avut parte se ved toate 16 tablourile; în timpul cât am fost acolo se da numai Cucerirea Daciei și Triumful lui Traian, iar după aceea urmau luptele internaționale.

Acestea sunt pe scurt cele văzute de mine, dar mai bine zis cele ce mi le reamintesc din mulțimea nenumărată a lucrurilor, ce se află în frumoasa expoziție, prin care tinera Românie și-a ridicat vaza în ochii celorlalte popoare și țări.

Bârsanu.

Mulți se vor gândi și se vor întreba că ce însemnează acest nume, numele de Bârsan și de unde își are originea?

Cu deosebire pe sub munții Bistriței, Reghinului, Gurghiuului, și până spre granițele Moldovei, acest nume e pronunțat de către poporul basinaș ale acestor ținuturi cu un felu de mândrie, dar tot odă și cu un felu de respect și cinste! Acest nume e la popor, ca un proverb iubit și plăcut, și nu arare ori îl folosește la diferite prilejuri, pentru a arăta ceva bun și plăcut.

De vede un om frumos, bine făcut și corpulent îl întâmpină cu vorba: ești ca un Bârsan! De este cineva din sat bine situat materialicește, îl înpo-

*) Watterșutul a ars.

(Not Red.)

bește cu titlu zicând: e ca un Bârsan! De a avut cineva o purtare cinstită în vreo petrecere, în vreo adunare, sau societate i zice, ai fost Bârsan.

Acest nume se trage dela locuitorii țării Bârsei de pe la Brașov, cari după numele lor geografic se cheamă Bârsani. Mari proprietari de oi fiind, umpleau vara munții Ardealului, ear' toamna umpleau Câmpiile și văile atât ale Ardealului cât și ale României; ei erau adevărații oieri, dela cari și-au luat toți economii de oi numele de Bârsani.

Ei mai târziu s'au mutat cu turmele lor bogate, departe spre țările dunărene, unde se mai găsesc și astăzi unii în stare destul de frumoasă. Acolo găseau pășuni grase, și locuri largi, nefind hotarale limitate și împărțite; ei umblau pretutindenea atât eara cât și vara, plătind o taxă forte mică.

Locul lor în Ardeal îl ocupară alți economi de oi din ținutul Sibiului, Reșinăreni, Selișteni, Galișeni, Poenari etc.; ei veniră mai târziu pe urmele adevăraților Bârsani dela cari au moștenit acel nume.

Acești Mărgineni oieri din jurul Sibiului cât ce sosea primăvara, începeau a se mișca cu turmele lor din loc în loc, ear' dela sfântul George porneau toți cu turmele lor greoaie și înmulțite, la drum spre munte, și nu arareori făceau un drum de 10—15 zile, până-ce ajungeau la munte; ei erau adevărați patriarhi ai bibliei.

Apropiindu-se de satele de pe sub munte, unde locuitorii îi așteptau cu oare care dor, sberatul oilor de departe da avz, că sosesc Bârsanii. Oamenii eșeau la uliță, cu mic cu mare, spre a admira pe aceia, cari de o jumătate de an s'au despărțit de ei, și cari acum se întorc voioși. Ei es spre a întâmpina pe aceia, pe acărora fețe se vede destul de bine gravat asprimea vremii ce au îndurat, vânturile cele pișcătoare de primăvară și simplitatea traiului de 7 luni.

Ce curiositate e însă pentru tineret și copii animalul ce stă în mijlocul turmei, măgarul, care ca o cămila împovărată de pe pustiile Africei, se mișcă printre ostenitele oi, cu capul plecat,

În plânsoare au să spuie
Împăratului să facă
Pod, s'aibă p'unde să treacă,
Și-au zis, că ar fi prostie
Să îngloade o armie,
Armia lor vitejască
Din țara hai țigănească!

Re'ntorși din lunga cale
Au zărit o crîsmă'n vale;
Și-mpinși de-o nădejde mare,
— Care singură-i în stare
Planuri prea mari să doboare —
Spre ea toți s'au îndreptat
Și strâșnic s'au 'mbătăt!...
Ba din vorbe dulci de-odată
Au 'nceput să se bată:
Să 'ntinză la păr și piele,
Să lovească în măsele!

... Și s'a prăbușit armia,
Și-au murit Țigani cu mii!...
Iar' cei beți acum treziți,
Înholbați și schilăviți,

Și pân' la oase răzbiți,
Sfînta îngă-au apucat
Și 'ndurerați au strigat:
'Hîmpérate!... Hîmpérate!...
Să ne faci sfîntă dreptate!...
Să răzbuni scumpu nost sînge,
Că hacum, hacum se stînge!...

„Slobozănia.”

— Poveste din popor. —

Pe timpul iobăgiei — se zice, că între multe cătane ce le avea împăratul era și un fecior român cu numele Mitru. Slujit-a el Mitru mulți ani la curtea împăratului cu credință, până ce îmbătrânise de tot. Nemai putând atunci purta greutățile cătăniei; se rugase Mitru frumos de Maiestatea sa împăratul, să-l sloboadă și pe el' să meargă acasă, să poată muri și el acolo unde au murit părinții lui.

Și împăratul, bun cum era, nu numai îi împlini rugarea; ci îl mai și dăruie cu un

cal frumos, de să te fi tot uitat la el. Ba pe deasupra îi mai dase bunul împărat și vre-o 4 dutce (un ban vechiu de aramă, care făcea 4 cruceri sau 8 bani), ceia ce făcea mulți bani pe acele vremuri. Mulțumind Mitru frumos înălțatului împărat pentru cinstea dată, încălecă calul și porni spre casă; pe care n'o văzuse de multă vreme...

D-zău însă, care de acolo din înălțimea cerului, vede și stie toate, voi să pună la probă, adevă, să i cerce credința bietului Mitru. Trimise jos pe pământ pe sf. Petru în haine de cerșitor, că să ceie ceva de po-mană dela călătorul nostru.

Mitru, — care încă avea o inimă bună, — văzând pe cerșitor în marginea drumului își opri calul în loc și zice: »dați-aș bucuros mai mult, dar' martor 'mi e D-zău, n'am pe sufletul meu decât calul acesta și 4 dutce» și cu acestea aruncă un ban cerșitorului, care, nu era altul decât sf. Petru schimbat în cerșitor după porunca lui D-zău.

Cu aceasta însă, Dumnezeu nu fu mulțumit, ci porunci sf. Petru ca, să fină calea

cu urechile cele mari slobozite și ele de obosala drumului și a greutății, apoi dulăii cei mari lănoși, cari de regulă vin înapoia turmei și se trântesc și ei îndesat pe pământ la marginea turmei!

Ciobanii se duc la măgariu, iau bogagiul, pun 3 lemne în formă de capră, pun ceaunu (căldarea) fac foc și pregătesc mâncarea, care de regulă e din mămăligă și brânză, și după oarecare repaus, string ear' bogagiul, îl pun grămadă pe măgariu și pornesc spre munte!

Ajunși în codru, în liniște, departe de zgomotul lumii, resuflă mai liber, se spală în izvoarele cele limpezi ca lacrima, se scutură de colbu drumurilor îndelungate, sărută păreții pacinice, dar' afumatei lor locuințe, a stănei. Reîntră în ea cuprinși de oarecare veselie și mulțumire, că au ajuns în pace, ear' la locul doririi, al liniștei și al păcii!

Seara ciobanii se dau roată pe lângă foc, ear' fluerile încep a suna lung și tânguios, în glasul lor întrerupt din când în când de vâjeitul brațelor și de hăpăitul câte unui dulău, ear' turma stă rumegând la o parte.

(Va urma.)

Bucur Lupescu.

Întâia fică a catedralei.

Sunt optsprezece secol, decând marele împărat Traian ne a adus pe aceste plaiuri binecuvântate de Dumnezeu, pentru ca să înfruntăm toate durerile și necazurile îndreptate asupra noastră și din când în când să dovedim, că: »Romănu'n veci nu moare«.

De atunci și până astăzi atâtea necazuri, și atâtea rele am înfruntat, încât te miri că mai existăm pe aceste plaiuri, pământ, câștigat cu puterea brațelor și adăpat cu sîngele nostru! — Trecut'a bietul român creștin prin persecuțiuni religioase, așa că românului nu i era ertat să-și ridice nici măcar un lăcaș pentru mângăierea sufletului și spre mărirea Părintelui de sus, ci și dacă ne permiteau apoi numai pe dealuri ori apoi la marginea comunelor.

Cine n'a auzit istoria bisericii greco-catolice din Reghin sub Petru Maior? Cine n'a auzit despre înființarea vechii

și demolatei biserice din Sibi, strada Măcelarilor? și a altor biserici istorii dureroase și pline de suferință și câte alte șicane și năcazuri; și cu toate acestea eată-ne în alte timpuri cu mult mai favorabile și bune pentru biserica noastră. Și cu cât am suferit mai mult cu atât mai mult ne-am întărit și am progresat trecând toate acestea preste capul nostru, pentru ca să se dovedească proverbul »apa trece pietrile rămân« ori apoi »aurul în foc se lămurește«.

Nu de mult avurăm fericirea de a vedea biserica catedrală, mama tuturor bisericilor, gata sfințită și dată destinațiunei sale, a cărei îndeplinire o putem mulțami prea'naltului Părinte Metropolit Ioan și eată întâia fică a catedralei în Deda ridicându-și falnic fruntea și prevestind preste secol în viitor cuvintele mântuitorului: »Ceriul și pământul vor trece, dar' cuvintele mele nu vor trece«.

Bucurate și saltă catedrală, căci eată fیکا ta din Deda, privește cu ochi de copil nevinovat la tine și ți promite că te va urma în misiunea cea sublimă, care ți e destinată ție dela Părintele luminilor«.

Aceasta fică a catedralei a cărei ezistintă avem a o mulțami bravului și activului actual preot Leon Popescu, care nimic n'a cruțat pentru împlinirea conștiințioasă, are în frunte un turn mare care e arompaniat de alte două turnulețe toate în opt dungii. La mijlocul bisericii e o cupolă minunată, care împreună cu coperemântul stranelor și altariului ne dau un aspect din cele mai artistice formând originalul stil oriental. Ea nu s'a zidit din speșele credincioșilor ci din fondul bisericii, înființat cam pela anul 1860 de harnicul preot și administrator protopopesc, cu ajutorul învățătorului de pe atunci și primariul Iovu Ceontea, acum toți duși pe calea vecinicii.

Preotul Ioan Popescu a înzistat pentru înființarea acestui fond și glasul său cu drag a fost urmat de credincioșii săi. Acest fond a fost apoi administrat cu o pricepere deosebită de fiul său, actualul preot Leon Popescu, și a

duș în deplinire lucrurile începute de total său. Din acest fond s'a zidit în anul trecut școala cu două sale de învățământ, s'a sistematizat al doilea post de învățător, și acum continuă părintele Leon Popescu a supraveghea lucrările din internul bisericii, supraveghind toate fără nici un ajutor, afară de harnicul cantor Ștefan Morarean.

Excelenția Sa cunoscând vrednicia acestui activ preot Leon Popescu, cu ocaziunea sfințirii bisericii din Toplița română, l-a distins cu brlu roșu pentru merite bisericesti, cu care ocaziune Dsa a donat pe sama bisericii o grădină în valoare de 2000 cor. pe care se va zidi casa parochială.

Fericiți sunteți Dedeni căci aveți preot pe Leon Popescu, ear' noi din inimă dorim ca archidieceza noastră să fie binecuvântată mereu cu asemenea preoți, care numai fală fac neamului românesc prin activitatea și înțelepciunea lor.

Gregorlu Ceontea.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Porumbacul-inf.

Pentru biserica gr.-or. română din Porumbacul inf. au contribuit următorii:

Alecsă Schiop, Aftanase Man Albean, Costantin Nestor, Gavrilă Pavel, Nicolae Calin, George Gavriloiu, Vasile Vulc, George Micu, Toader Gavriloiu, Ioan Dobrota, Nicolae I. Păștina, Nicolae N. Păștina, Alecsă Marcu, Dumitru Cotoară, Alecsandru Mățău, Aftanase Simion Albean, Ioan Muntean, Nicolae N. Păștina jun., Véd. Maria N. Vlad, toți din comuna Porumbacul-inferior, apoi Paraschiva Budac din Oprea Cârțișoara a contribuit fiecare câte 5 coroane.

Pentru procurarea unei candelă, în care arde ulei în preț de 90 cor. au contribuit în părți egale fiecare câte 3 dolari următorii: Ștefan Comșuța, Trifon Streza, Trifon Tarcia, Dumitru Cotoară și soția Ioana, precum și Iosif Comșia.

Pentru a se procura icoane au contribuit: Ioan Marinescu, Vasile Albean, Dionise Schiop, George Micu și Eftene Marcu fiecare câte 1 dol. Ioan Murariu și Nicolae Păștina câte 50 c. Nicolae Suma, Ioan Muntean, Gligore Glăjar câte 25 c. Simion Ardelean și Ioan Mățău 10 c.

Pentru procurarea cărților necesari în biserică au contribuit următorii cu următoarele sume: Alecsandru Nistor și Iosif Comșia câte 10 cor. Vasile Lupu, Ioan Bugneriu, Costantin Nistor, Trifon Tarcea, Ștefan Comșuța, Trifon Streza, Ilisie Otârlea, George Micu, Nicolae Suma, Alecsandru Mățău, Eftene Marcu, George Niamțu, Susana G. Niamțu, Ioan Vasile Albean, Moise Suma, Ilie Schiop, Iosif Albean, Vasile Albean, Ioan Anghel, Ștefan Grădinariu, Moise Micu și Andreiu Colceriu fiecare câte 5 cor. Costantin Poșă 2 cor. 50 bani, Moise Bratu 50 bani, Cleonic Stochiția 1 cor. 24 bani, Ioan Glăjariu, Ioan Murariu, Ilisie Ghenea, Maria Ilie Schiop, Nicolae Glăjar și Dumitru Cotoară câte 2 cor. 50 bani, Antone Mandea, Ion Muntean și Gavrilă Pavel câte 1 cor. 24 bani, Florea Băcilă 2 coroane 50 bani.

Tot spre scopul sus numit au mai trimis din altă parte următorii: Vasile Glăjar 2 dol. Grigore Glăjar 1 dol., Andreiu Glăjar 4 dol. Andreiu Stoia 2 dol. Gavril Stănciulea 2 dol. Ioan Marinescu, Lazăr Albean și Daniil Popa câte 1 dol. Vasile Hociogă și Dumitru Calin

de mai multe ori călătorului, dar' cu totul schimbat ca să nu fie cunoscut de cătră Mitru.

Sf. Petru așa și făcu, eșise încă de trei ori înaintea drumarului, ear' acesta dete pe trënd de pomană toți banii avuți, fără a zice un singur cuvânt, sau să-i pară rău după ei.

Acum sf. Petru împlinindu-și datorința și porunca avută dela D-zeu, se reîntoarce earăși la poarta raiului, ca să dea samă de cele văzute.

»Vai Doamne, ce om de omenie și miostiv si ce creștin adevărat e omul acela, e vrednic de răsplata Ta!... zise sf. Petru, cătră D-zeu.

Dar' D-zeu, care știe tot ce se va întâmpla, nu zise nimica, ci cu Atotputernicia Sa voi să cerce mai departe pe omul nostru.

Și fiindcă Mitru nu mai avea altceva decât sufletul din el și calul dela împăratul, D-zeu porunci să-i piară calul.

Și așa s'a întâmplat. I-a picat calul mort în drum și corbii au început a da roată în vîzduh de-asupra dobitocului mort, cloncănind tot a pustiu.

Acum s'a întristat bietul om amar și plângând mult timp, lângă cadavru, adormi.

Când s'a trezit corbii deja începuse a mânca din trupul mort al calului.

Ca să-și răsbune asupra acestor pasări sau spre a-le trage oare când va folosul, — aceea nu știu, — dar' destul că Mitru prinde un corb, îl vîră în traistă, ca și când nu s'ar fi întemplat nimica și hai la drum mai departe.

Mergând el și așa ca omul din poveste ajunge pe însărate în un sat și fiind cam flămând și obosit, trase la o casă în care se vedea lumină. Intră în lăuntru, când colo, ce-i vîd ochii, o nevastă mîi frate, frumoasă ca soarele gatată de sîrbătoare ca o floare.

Pe masă, — o Doamne sfinte, — un blid de plăcinte cât un turn de înalte, o friptură de miel rumenă de-ți lăsa gura apă, când o vedeai și o sticlă de vin roșu ca para focului.

»Bună sara« zise Mitru. »Și mai bună-ți fie inima« răspunse muera cu un ton cam aspru. »Dar' cine ești?« și »ce cauți pe la noi«.

(Va urma.)

câte 50 c. Mateiu Nistor, Zacharie Neamtu și Ioan Cotoară câte 25 c. Ioan Dărăbanțiu 20 c. toți din Porumbacul-inf. apoi Ioan Pavel din Săcădate 15 c., Ilie Macsim, Săcădate 10 c. și Toma Mircea, Hosman 15 c.

Din sumele acestea menite pentru procurarea cărților necesari în biserică s'au procurat: Cele 12 Mineie de preste an în 12 tomuri: Penticostariul, Liturgieriul toate cu litere latine precum și »Cartea de Aur« legată foarte fin, menită a se induce în ea toți binefăcătorii bisericii spre a li-se păstra pomenirea din neam în neam.

Prin aceasta se aduce mulțumită tuturor acelor cari au contribuit la colectele aceste dorindule la toți sănătate, ca să se întoarcă în pace la vetrele lor părintești. Ia părinți, rudeni, soții și copii.

Porumbacul-inferior 25 Oct. 1906.

Dimițrie Mandeal
capelan.

Răvașul nostru.

»Călinarul Poporului« pe 1907 în partea literară cuprinde și istoricul anului, din Septembrie 1905 până în Septembrie 1906 înșirându-se toate întâmplările ce s'au petrecut în acest timp.

Acesta e »Răvașul nostru«, care este asemenea unei foi, ce iese odată pe an. »Răvașul« de acum este de mare însemnătate pentru toți, căci în decursul anului trecut s'au petrecut lucruri pentru noi de cea mai mare importanță, pe cari e bine să ni-le întipărim în minte și pe cari »Răvașul« ni-le dă într'un mănunchiu.

Eată cuprinsul lui: Lupta parlamentară. — Procese de presă și pedepse. — Pe teren cultural - economic. — (Biserica și școala. — Societățile noastre și serbările culturale. — Dăruiri și fundațiuni. — Lucrări economice și însoțiri nouă.) — Morții nostri. — Dela frații nostri. (În România: Expoziția națională. — Bucovina. — Basarabia. — Românii din Macedonia. — Românii din America.) — Din lumea mare.

»Răvașul nostru« se estinde pe pag. 106—126 și singur e vrednic prețul »Călinarului Poporului« (45 bani cu porto cu tot.)

Nici un călinar românesc: nu are astfel descris istoricul anului, cum îl are »Călinarul Poporului« pe 1907.

NOUȚĂȚI.

Statuă lui V. A. Urechă. La Predeal în apropiere de granița României și Ardealului se va ridica un monument în amintirea lui V. A. Urechă. În acest scop s'a alcătuit un comitet, având de președinte pe archimandritul Dionisie din Bușteni.

Comitetul a subscris peste 400 lei; iar ministrul lucrărilor a dat alți 400 lei.

Bustul în bronz va fi lucrat la Veneția și va fi la fel cu cel din Dorohoi.

Subscripțiile pentru monument se primesc la președintele comitetului archimandrit Dionisie din Bușteni.

Director la »Ardeleana« din Orăștie a fost ales zilele trecute dl I. I. Lăpădatu, directorul »Revistei Economice«.

Preot român la America. După părintele Scorobet a plecat de curând la America, anume la South-Sharon, al patrulea preot român, părintele gr-cat. Cornel Lenghel.

Grevă de școlari. În Pozen s'au pus în grevă școlarii poloni, nevoind să meargă la prelegerile din religie, fiind-că li-se propune

nemțește și religia. Grevă ia întindere tot mai mare; până acum sunt în grevă la 10 mii de copii. Într'un sat școlarii greviști au dat foc școlii și învățătorul cu puținii școlari germani abea a scăpat dela moarte.

Bănel nou. În Sanislău s'a constituit banca »Arina« despre care am mai făcut amintire. Capitalul e 100 mii cor. Activitatea începe în 1 Ian. 1907.

— În Panticu și jur s'a pornit o mișcare pentru întemeierea unei nouă bănci.

— În Dicio-S. Martin e pe cale a se înființa banca »Vulturul«, cu capital de 100 mii cor. Prospectele se vor trimite în curând. În fruntea mișcării stă dl Dr. Boila, adv.

Nu sunt feciori. În urma marelui emigrări la America, la asențările din anul acesta s'au prezentat foarte puțini feciori la număr. Din comitatul Liptau au lipsit de la asențare 608, din comitatul Șaroș 4320 și din Scepus 3460 de feciori. Poliția de graniță a prins 19 feciori din comit. Șaroș, cari voiau să fugă de cătanie la America.

Despărțământul Tășnad al »Asociațiunii.« Ca delegatul comitetului central al »Asociațiunii« am onoare a invita la Adunarea Constituantă al noului despărțământ ce are să se organizeze în cercul administrativ al Tășnadului — care se va ține în 16 Noembrie st. n. 1906 dimineața la 10 oare în localul școlii gr-cat. române din Tășnad.

Obiectele adunării: 1. Cuvântarea de deschidere a delegatului. 2. Constituirea biroului. 3. Inscrierea de membri la birou și plătearea tax-ilor corespunzătoare. 4. Alegerea comitetului cercual. 5. Eventuale propuneri. 6. Verificarea procesului verbal și încheierea ședinței. Sunt pe deplin convinși, că toți frații, se interesează de înaintarea în cultură a poporului Român din aceste părți, deci îi rog, ca la tot cazul să participe și să-și dea concursul la organizarea despărțământului. Tășnad 24 Octomvrie st. n. 1906. Demetriu Coroian m. p. protopop gr-cat. român, delegatul comitetului central al »Asociațiunii«.

Dar pentru biserică. Marinimosul și vrednicul domn Stefan Bratu din comuna Tilișca, a benevoit a dăru în scopul edificării bisericii gr-or. din Boz, suma de 10 cor. pentru care faptă vrednică de urmat subscrișul în numele bisericii mă simt îndatorat a-i exprima cea mai ferbinte mulțumită publică. — Ioan Sêrbu episcop.

„Este mai ușor a ne feri de boale, decât a vindeca boalele“ a zis odată un medic distins. Fiecare, care suferă de scaun neregulat, să și ia la inimă aceasta zicere și ca mijloc de mână sigur, domol, să folosească numai apa amară naturală »Franz Iosef«, care curăță stomachul și intestinalele, și creează nouă putere de viață.

Minele de aur particulare din Ardeal. Cetim în »Rev. Econ.«: Un ziar vienez publică niște date interesante asupra dezvoltării bășagurilor de aur din Ardeal, cari își datoresc avântul anilor ultimi capitalului (bănilor) austriac, german, francez, englez și ungăr. Capitalul austriac și-a început activitatea prin deschiderea băilor părăsite dela Almașul-mare, astăzi proprietatea familiei Lukács. Capitalul german a deschis băi de aur la Băița și lucră cu bun succes și la Stanița, Brad și Ruda etc. Capitalul francez lucră la băile de aur dela Porkura, iar cel englez a făcut mari investițiuni la Tekereu și Hondol. În fine capitalul ungăr a participat la întreprinderea de băieșig dela Kepesd. În anul 1870 producțiunea băilor de aur din Ardeal a fost de 1726 funți aur în valoare de 1.204,574 fl. iar în 1904 producțiunea s'a urcat la 2776 kg. în valoare de cor. 9.107,021.

O fată dispărută. »Rev. Bistr.« scrie: În unul din Nrii trecuți am amintit, că societatea săsească de gimnastică din Bistrița în număr de 95 persoane a făcut o excursiune la Brașov și de aici la Sighișoara, aranjând producții gimnastice. Intre excursioniști a fost și Frida Thomae, fca unui orășan distins de aici. În

22 Octomvrie dimineața au plecat din Sighișoara. În gara din Teiuș au văzut pe fată cumpărând ceva de-ale mâncării. La Aiud au observat că nu e în tren. În urma acesteia profesorul de gimnastică Eisenburger s'a întors dela Apahida și cu 20 oameni a căutat toată calea ferată dela Aiud până la Teiuș, fără a-i da de urmă. A doua zi au primit părinții o telegramă dela șeful de gară din Teiuș, în care li avizează că la comuna Diod, în apropierea Murășului, s'a aflat o tașcă și un ac de păr. Tatăl și moșul fetei au călătorit numai decât acolo; dar' pe fată nu au aflat o. Se crede, că a căzut în Murăș.

Sinucidere din pricina bogăției. Ați mai auzit, ca cineva să se sinucidă din pricina averii? S'a întâmplat și aceasta. Un om cu numele Iosif Gifford din statul Massachusetts (America) a moștenit dela tatăl său o avere uriașă. De frică, că nu-și va putea chivernisi averea, a hotărât să-și repue viața. El a umplut un tun, care-l avea în grădină, cu cuie și bucăți de fer, s'a pus la gura lui și i-a aprins fitilul. Tunul s'a slobozit și a sfâșiat pe Gifford în bucăți.

La »Fondul Victor și Eugenia Tordășianu« pentru înzestrarea fetelor sărace au mai dăruit Preacuvioșii lor dnii archimandriți, vicari episcopiști Filaret Musta din Căransebeș și Vasile Mangra din Oradea-mare, fiecare câte 10 cor. Ilie Moga, paroch (Săsciori), Nicolae Hința, par. (Sebeșel), Ioan Moga, anteprenor, Ioan I. Ioan Moga, propr. (Căpâlna) Eliseu Colhon ec. (Laz), fiecare câte 1 cor.; Nicolae Răchitan, comerciant (Săsciori) 50 bani și O tavian Berghazan, not. (Loman) 40 bani.

Mai departe Ioan Părau, măiestru croitor și dșoara Constanța Buzdughină, ambii membri ai corului »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, răscumpără anunțurile de logodnă cu 2 cor. dăruite »Fondului Victor și Eugenia Tordășianu, pentru înzestrarea fetelor sărace.«

Dzierzon. Toți aceia, care se ocupă și se interesează de stupărit cunosc bine acest nume.

Dr. Ioan Dzierzon a fost preot în Silezia și înființatorul albinăritului modern, a murit în zilele trecute în vârstă de 96 ani. El a aflat coșnițele practice numite după numele lui: »dzierzon«.

Al 97-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după membrul răposat Catarina Cozac n. Horváth.

Acesta este al 97-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare Sibien.

Linimentum Capsiei comp. a Drului Richter (Anker-Pain-Expeller) a devenit un mijloc de casă în adevăr popular, care se ține în totdeauna în multe familii de mai mult de 37 ani. La dureri de spate, de șolduri, de cap, podagră, reumatism etc. fricțiunile cu Anker-Liniment s'au dovedit întotdeauna alinătoare de dureri, și la boale epidemice, ca colera și mănare de foale sunt avantajoase întotdeauna frecările la foale. Acest mijloc escelent de casă s'a folosit ca fricțiune cu bun succes la influență și se află de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 bani cor. 1'40 și 2 — dar la cumpărare să cerem întotdeauna espres: »Anker-Liniment al lui Richter« (Anker-Pain-Expeller) și să ne uităm după marca de scutire »Anker« și numele Richter și să primim numai sticle originale.

Cartea engleză: Românul amerloan, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Logodnă. Dl Ionel Vințelariu locotenent ces. și reg. în regimentul de Infanterie Nr. 43 s'a logodit în 25 Septembrie a. c. cu dsoara Lela Marin, fca dlui Aurel Marin, șefcompt. al comunității de avere din Caransebeș.

Focuri. Săptămâna trecută Joi a fost foc mare în Gușterița (lângă Sibiu), care, fiind vânt, a mistuit casele mai multor economi, cu zidiri economice, nutreț etc. Păguba este foarte mare, au căzut jertfă și doi copii.

— În comuna Ciopea (l. Hațeg) a fost un foc grozav în 2 l. c. Focul s'ar fi iscat din scântele locomotivei, care-și parcurge drumul pe lângă acest sat românesc. S'a distrus întreg satul afară de 4—5 căsi. Pre lângă sat a fost și pădure care asemenea s'a aprins. Focul a fost așa groznic în urma vântului, care a suflat de Luni până Sâmbătă în continuu și fără de aceea nu au nici pompe de ape destul de bune.

Fie de învățătură poporului nostru, care nu-și procură pompe și nu formează societăți de pompieri!

— Miercuri d. a. la 3 ore s'a aprins în Sibiu, în ulița Lungă un șopron cu lemne al întreprinzătorului Metz. Șopronul a ars tot. Pompierii au oprit focul de-a se lăși mai departe.

Alegere de protopresbiter în tractul protopopesc gr. or. al Branului s' va face Joi, în 9/22 Noemvrie c. în biserica din parohia centrală Zărnești. Comisar consistorial pentru conducerea alegerii este dl asesor Nicolae Ivan.

Versurile funebrele, cu titlul »Hora mortului« de vrednicul învățător Ioan Abrudan din Tărian (Körös-Tarján) sunt puse sub tipar și se pot procura, căci vor eși în curând. Prețul 1 cor. Atragem luarea aminte a cantorilor și învățătorilor nostri asupra acestui interesant opșor și li-l recomandăm cu căldură.

Despărțământul „Mediaș-Ibașfalău“ al »Reuniunii învățătorilor din Archidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș« conform §-lei 21 din statute își va ținea adunarea de toamnă, Duminecă la 18 Nov. st. n. a. c. în comuna Blăjel, la care cu toată stima sunt invitați și rugați a participa domnii membrii ordinari, ajutători, precum și toți sprijinatorii progresului popular. Mediaș la 5 Nov. 1906 Isidor Dopp, președinte, Ioan Pavel m. p. notariu.

A 18 a adunare generală ordinară a »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« s' va ținea pentru anul curent în comuna Bradu. (l. Sibiu).

Teatru. Sâmbătă s'a dat în teatru din Sibiu drama »Wilhelm Tell« de Schiller, iar Duminecă d. a »Hamlet« de Shakespeare. Mare succes a avut Duminecă sara comedia: »Die drei Erlebnisse« care s'a repetat Miercuri, Luni și Joi sara s'a jucat »Baccarat«, o piesă franceză de sensație, în care rolurile principale le-au avut actorii Viebach și Wilhelm și dra Eulitz, cu succes excelent. Teatrul e plin sără de sără. Ioan actorilor e foarte bun.

Sâmbătă sara s' dă frumoasa piesă »Don Carlos«.

Un bun sfātuitor pentru toți părinții, cari caută un mijloc instructiv de joc și ocupație, pentru copii lor este cărticica ilustrată asupra castenelor de petric-le de edificat - Anker, castene de poduri - Anker etc. etc. pe care la dorință o trimite franco firma F. Ad. Richter & Cnie, furnisori de curte și camerali în Viena Operngasse 16; căci ea cuprinde, afară de o descripție amănunțită a diferitelor castene de petricele de edificat - Anker, castene de poduri - Anker, și multe chipuri frumoase și numeroase judecăți foarte interesante. Nu există un alt asemenea joc de castene de edificat, care să fie atât de interesant și atât de instructiv.

Anker ale lui Richter și castenele de poduri-Anker. Noi dăm deci statul binevoitor la toți părinții, a ceti cărticica interesantă a lui Richter înainte de-a cumpăra daruri de Crăciun, unde se află date mai de aproape și asupra operelor de muzică și aparatelor de vorbit.

Boale epidemice. În Sighișoara bănuie între copii vărsatul; scoalele au fost închise pe 8 zile. — În Vișeu de sus (Maramureș) bănuie lingoarea. În fiecare zi mor câte 2—3 oameni.

Dela serbările Racotlane. Din prilejul aducerii moaștelor lui Rákoczi și soți unii învățători și preoți, mai cu samă din Bănat (comt. Caraș-Severin, Timiș etc.) s'au arătat prea zeloși și slugarnici. Capii nostri bisericești au dat circulare, ca să se ție serbări școlare. Dintre toți însă mai slugarnic s'a arătat episcopul Gherlei, care a dat două circulare în cauza aceasta, pe când au fost sate pe Câmpie, — după cum ni se scrie — unde locuitorii unguri n'au tras clopotele și n'au făcut nici o serbare. — E bine să ni-le însemnăm aceste.

„America“. Cu acest titlu apare în Cleveland O. o nouă toaie săptămânală românească, în deosebi a bisericilor gr. or. E redactată de preotul Moise Balea și V. Dobrin. Costă 12 franci pe an.

Din America. În orașul Homestead Pa (America de nord) a reposat tinerul Ioan Manda din Paloș, nenorocindu-se în o fabrică. Spesele de înmormântare le-a suportat fabrica. Reposatul a fost membru la societatea »Vulturul« a Românilor din Homestead Pa. La înmormântare au luat parte membrii societății, în număr mare și tot odată convenindu-i-se din fondul de ajutor al vrednicei societăți 75.— de dolari, acești bani au fost trimiși în 1 Oct. c. părinților, lui Nicolae Manda și soția din Paloș. Ohiditul părinte aduce mulțumite și pe calea »Foaii Poporului« onor. societăți »Vulturul« și președintelui ei, d-lui Dumitru Spornic (Saschiz) peniru bunăvoință arătată. Trimițând condolența noastră întru-țatărilor părinți, pentru reposatul zicem: D-zău să-l odihnească în pace în pământul depărtat și strein.

† **Archiducele Otto.** Săptămâna trecută Joi, în 2 Nov. c. sara la orele 6 și 1/4, a reposat în Viena archiducele Otto, nepot de frate al M. Sale și frate cu prințul moștenitor Francisc Ferdinand, având vârsta de 41 de ani. El suferă de mai multă vreme, a fost operat odată la gât și se prevedea moartea lui, deși nu se credea așa apropiată. Archid. Otto s'a născut la 1865 în Graz și li s'a dat o creștere militară, ajungând pe rând la mari ranguri militare. A luat de nevastă pe princessa Maria Ios. fa din Saxonia și are doi copii, dintre cari cel mai mare, Carol Francisc Iosif este presumpțivul moștenitor de tron după Francisc Ferdinand. În mormântarea i-a fost Marți.

La fondul »Rauntunei sodalilor români din Sibiu«. Din prilejul expoziției de vite aranjate de »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu«, în comuna Săsciori, s'au făcut următoarele daruri: la fondul de 20 bani au dăruit: Ioan Moga anteprenor (Căpâlna) cor. 1.40; Ioan Florian, notar. (Laz), Zevedeu Mureșan paroch (Sebeșul săs.) ambii câte 1 cor.; Avram Acilenescu, notar și fiul său Pompiliu, cler. abs. (Galeș), ambii 1 cor.; Ioan Popa, cler. abs. (Seliște), Panfilie Daniil (Sebeșul săs.) ambii câte 50 bani; Vasile Sdrenghea, înv. (Petri-falău), Borși Kálmán, ospăt. (Săsciori), Ioan Mihai, par. (Laz), Gheorghe Tatar, comptabil (Sebeșul-săseș), fiecare câte 40 bani; Eliseu Colhon, ec. (Laz) 30 bani. George Albu, învățător, Ambroziu Tătar, învățător (Sebeșul-săseș), Octavian Berghazan, notar și Ioan Ios. fa, primar (Loman), Ioan Păcală, învățător (Loman), Ioan Ghișă par. (Răchita), Alexandru Vasile Duvlea, primar (Sebeșul), Ioan Ios. fa, inv., d-na Otilia Murgău n., Augustin Dura, inv., d-na

Elisaveta Dura, Titu Morar, cand. de preot, Ioan Bendortean cand. de not. Iacob Bogdan, primar, Gheorghe Morariu, cassar com., Vasile Pop (Chir), toți din Săsciori fiecare câte 20 bani; Ioan Halafai, notar soția sa Lucreția și copii lor Mariți, Lucreția, Ionel, Valer, Cornelia, Livia și »X« (Săsciori) toți 2 coroane; Ioan Chirca, v.-prez. Reuniunii agr., Dr. Petru Șpan, membru în comitet, ambii câte 20 b.; Gheorghe Seuleanu, not. (Pianul-rom.) și Vic. Tordășianu, secretarul Reun. rom. agr., ambii câte 10 bani.

Producțiuni și petreceri.

In Cluj.

Tinerimea română din Cluj aranjează la 22 Nov. n. 1906 (Joi) o petrecere cu dans (picnic). Venitul curat e destinat pentru biserica gr.-cat din Cluj.

Președinte de onoare al comitetului aranjator este dl Vasile E. Moldovan, președinte Voicu Nițescu, vice-pres Victor Moldovan.

Pentru ce

e preferită Emulsiunea Scott oleului obicinuît de ficat de pește? Pentru că oleul obicinuît cauzează totdeauna perturbațiuni de mistuire și organismul poate lua în sine numai o mică parte de oleu de pește, pe când în Emulsiunea Scott oleul de pește e împărțit în picături foarte fine, așa că în forma aceasta și cel mai slab stomac îl poate ușor mistui. În urma acesteia vine puterea înaltă de nutrire și vindecare a oleului de ficat de pește de a se manifesta deplin în sistem. Și puterea nouă înseamnă viață nouă.

Pentru veritabila emulsiune a lui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.

Cu provocare la aceasta toaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr. BUDAI EMIL, »Stadapothek« Budapest IV. Vá. zi-utca 34/50.

Prețul sticlei originale coroane 2.50. Să capătă în toate farmaciile. 24 1—2

Să poată căpăta în tot locu!

Kalodont

68 85—42 a lui Sarg

cremă de dinți neînvenjurat de lăpă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACTIEI ȘI ADMINISTRATIEI

Volla. Mari mulțumite. Să trimit cele cerute. I. M. în C—o. Numai în nr. viitor să poată eși ceva mai scurtat.

N. M. în Pa'os. Pentru publicare te rugăm să lățești foaia noastră între săteni.

Marxloch (Germania) Noi trimitem regulat foaia, dar' doi nri au venit îndărpt Acum și-am trimis iară.

S. Ș. în Șer. Toate sunt bune și le publicăm, dar' acum mai urgent ar fi colindele, căci începem a-ueși a publica. Binevoiește a-le trimite.

La mai mulți Poesii populare vor veni pe rând. »Căldarul Poporului« nu-l trimitem cu rambursă, căci costă prea mult. Prețul (45 bani) s' trimite și în marce postale.

M. d. C. în carând.

Fr. P. în Sg. Mulțumite. Vor urma mai departe. Să vedem acum, ce va fi cu reprezentăția dată la Consistor.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru M.

Tiparul »Tipog.

Pentru oamenii de boală de inimă și anemici nu e bună cafeaua și tela, de aceea une-ori nu se știe, ce se bea, dacă de laptele binefăcător s'au urit. Dacă în lapte mestecăm făină Kufek pentru copii, cu ciocoladă sau fără de aceasta, atunci putem pregăti o beutură foarte gustoasă, pe care pentru gustul ei plăcut o iau bucuros timp mai lung, totodată laptele se face mai ușor de mistuit și valoarea lui nutritivă încă îi crește considerabil. Efectul ei se observă și la oamenii mari, deșteaptă apetitul de tot stricat. Dacă luăm ceva mai mult din făina Kufek pentru copii, putem pregăti o supă gustoasă. 184 B 1—1

Nr. 983/906.

255 1—2

Licitație publică.

Primăria comunală din **Felső-Sebes** dă în arândă casa de cârcimă dimpreună cu dreptul ei de cârcimărit în licitațiune publică, care se va ținea în 2 Decembrie 1906 st. n. la 10 ore a. m. în cancelaria comunală, pe timp de 3 ani, adică din 1 Ianuarie 1907 până 31 Decembrie 1909. Prețul strigării 500 coroane, vadiu 10%.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală.

Felső-Sebes, în 6 Noembrie 1906

Primăria comunală:

Stef. Popoviciu
not. cerc.

Nic. A. Zaharie
primar.

Publicațiune.

Subscrisul voind să subarândează cârcima comunală din Vlădeni, constatătoare din 8 odăi, începând dela 1 Ianuarie 1907, pe trei ani, acei domni, cari doresc să o iee în arândă, au a se adresa la mine cel mult dela datul acestei publicări în 20 zile.

Cei-ce voesc să vadă localitățile, au a se adresa la notarul comunei Vlădeni, George Cărlan.

Făgăraș, în 5 Noembrie 1906.

253 1—2

Cu stimă

Dr. Nicolae Șerban.

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare se pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimite.

Un astfel de leucitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștientitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

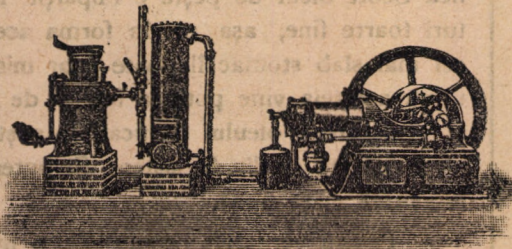
Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezzi).

Adresa: **Dr. PALÓCZ**, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 84 37—

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

— cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei. —

Motoare originale „Otto” și locomobile pentru benzină și petrol, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirător, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antrachit.

Aceste motoare de gaz aspirătoare sunt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1¹/₂—2¹/₂ fileri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminară de spese servește

Representanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

163 13—28

— Sibiu, Poarta-Cisnădiei. —

Preste 300 de distincții înalte.
Preste 30.000 motoare originale „Otto” în minare.

Condiții de plată favorabile.
Garantă deplină și serviciu culant.

„CĂLINDARUL POPORULUI”.

A apărut:

„Călindarul Poporului” pe 1907.

Cel mai bun și mai ieftin călindăr românesc, cu cuprins bogat și felurit, pregătit anume pentru trebuințele oamenilor dela țară. Afară de partea calendaristică, cuprinde romane, povești, poezii, anecdote și glume, artiile economiei, etc. etc. și neîntrecutul:

Răvașul nostru

toate întâmplările mai însemnate de preste an, dela noi și din străinătate.

Călindarul e împodobit cu

multe ilustrațiuni alese

între cari amintim portretele regelui și reginei României, al metropoliților Șaguna și Meșianu, a dep. Dr. T. Mihali, a poetului Goga etc.

Prețul 40 fileri și porto 5 fileri.

„Călindăr de părete” pe 1907

adiustat foarte frumos. — Prețul 25 fileri.

Ambele cărți de vânzare la librăria „Foi Poporului” și la toate lib.

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dătător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budăpesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștientitate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provincă și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

Marca de scutire: „Anker”.

Liniment. Capsici comp.,

substituire pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se fim precauți și se primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., C. 1.40 și C. 2.— se capătă în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur” în Praga

Elisabeth Nr. 5 nou

de zilnică.

! O minune a lumii !

Gratis primește fiecare un orologiu de buzunar patent elvețian Roskopf, cu garanță de fabrică de trei ani, pe lângă acesta un lanț-pancer aurit, o cravată de mătășă pentru domni, unelte de scris din nickel, briceag engl. prima cu 5 tășuri, un spîț de țigarete prima cu chichlibar și o toaletă de călătorie prima, care își procură dela mine 100 de cărți postale ilustrate prețioase, cu 5 Cor. — Expedarea per rambursă sau cassa plătită înainte, și marșe postale.

R. WOLF, casă de esport
Bielitz, Nr. 158, Silezia-austriacă.

NB. La cumpărare de 2 pachete alătur gratis un briciu engl. sau 6 batiste de in. 252 1-1

Biblioteca ieftină.

Cea mai ieftină bibliotecă este »Biblioteca »Foi Poporului«, din care au apărut până acum următorii 8 nri, de cuprins variat și întocmiți anume pentru trebuințele poporului nostru, anume:

Nr. 1. Din vitejiile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. Movila lui Burcel de V. Alexandri. 20 bani.

Nr. 2. Din literatura populară română. Doine și strigături. Culese de Nicolae Regman. 20 bani.

Nr. 3. Din lumea poveștilor. Găsitul, poveste de Emil V. Degan. Punga cu noroc și căciula fermecată, poveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan și Craiul Mateiaș și bătrânul plugar, anecdotă de Silvestru Moldovan. 20 bani.

Nr. 4. Pomăritul. (Sfaturi în formă de dialog), de Iustin Sohorca, învățător. 20 bani.

Nr. 5. Din trecutul omenimii. Ulisse regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan. 20 bani.

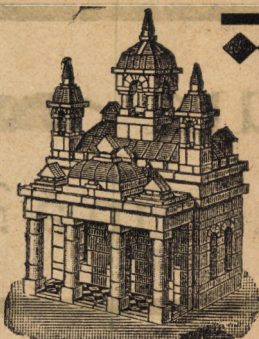
Nr. 6. Ris și veselie. (Anecdote și glume.) 20 bani.

Nr. 7. Găcituri, de Izidor Dopp, inv. cu un adnex: Glume. 20 bani.

Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, de Silvestru Moldovan. Prețul 20 bani.

Fiecare nr. costă 20 bani, toate la oaltă 1 cor. 60 bani și porto 10 fil.

Cine vrea să-și facă cu spese puține și pe nesimțite o frumoasă bibliotecă, să-și procure aceste broșuri și cele ce vor urma. Bani se pot trimite de odată cu abonamentul la foaie.

245 2-2

Lista de prețuri provăzută cu multe figuri dă deslușiri asupra cuprinsului fiecărui casten (șatulă) și a ordinii cuminte de întregire, prin ceea-ce se face posibil, ca să augmentăm după plan fiecare casten de petricele de edificat-Anker.

Jocul cel mai iubit al copiilor!

Ca în liniște să putem alege cel potrivit,

să cerem deja acum cu cartă dela F. Ad. Richter & Cie, furnisor de curte ces. și cameral, Viena, I. Operngasse 16, trimiterea franco a noiei liste de prețuri despre

castene de petricele de edificat-Anker

și alte jocuri instructive.

Candidat de avocat.

Subscrisul am lipsă de un **candidat de avocat** cu praxă foarte bună, capabil a conduce cancelaria, lucrând și în cauze mai complicate independent.

De sine înțeles în limba maghiară are să concipieze fluid și să o poseadă deplin și în graiu viu.

Mai departe primesc și un cancelist pentru a prevedea lucrurile mai mici fără îndrumări, pretinzându-se de altcum și dela dînsul cunoștința limbii române și maghiare.

Reflectanții își pot ocupa locul pe lângă condițiuni favorabile — imediat.

Dr. Mátyás Lázár, avocat

254 1-3

Sibiu, str. Urezeului 11.

Ieftin de minune!

Am onoare a aduce la cunoștința onor. p. t. public, că mi-a succedat a cumpăra foarte ieftin articli, pe cari eu îi vînd mai departe cu prețuri surprinzător de ieftine. Fie-cine, care e pretin al buzunarului său, să se convingă, că la mine poate cumpăra cu preț surprinzător de ieftin, articli cei mai moderni de calitate cea mai bună.

Mare asortiment în stoffe de dame, barchente de spălat, rufe de tricot, ciorapi, covoare, perdele, coperitoare hechlenite, mănuși hăinițe, de copii.

Bluse de dame, rochii, jupoane și haine de reformă.

Asortiment bogat în

gulere de blăni

cu prețurile de fabrică.

Albituri pentru domni și dame, șurte de tot soiul, garnituri de pat și masă, joljuri, chifon și batiste.

244 2-3

Cu distinsă stimă

ABR. SCHLESINGER,

Sibiu, strada Urezeului Nr. 7.

AMERICA.

Plecarea din Havre în fiecare Sâmbătă.

Bilete de călătorie prin

linia franceză.

Trimiteți bună și repede. Intreținere escelentă inclusive vin și licher. Bilete de călătorie pentru căile ferate americane la ori-ce stațiune cu prețuri originale. 182 13-13

Informații mai detaliate gratis și franco prin

linia franceză

VIENA IV. Weyringergasse Nr. 8.

Nu numai să cetim

ci trebuie să și probăm

săpunul de lapte de crin Steekenpford

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai nainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieți) ca să avem un teint alb și liber de pistrii, cum și o culoare delicată a feții.

Să află bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmacile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummier, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Găsteritei, Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 30 - 50

228 5-24

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

să le acoperiți mai bine la **Iuliu Meinl în Budapesta** (filială: **Sibiu, strada Cisnădiei 24.**) Firma Iuliu Meinl e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în branșa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce să poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta ofere în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință să trimite gratis și franco.

Iuliu Meinl, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cisnădiei 24.

Cum Vă chiamă?

Numele Dv. Vă aduce noroc! D-voastră veți avea succes!
Faceți o probă de noroc cu acele numere, cari stau lângă numele Dv. sau lângă numele unei persoane iubite sau a unei persoane cu noroc. Numerele de losuri de clasă indicate se capătă exclusiv numai în colectura principală

CAROL KISS & Co.

BUDAPESTA, IV., strada Kossuth Lajos nr. 13.

MARE e norocul la KISS!

Achilles	51384	Bakint	18664	Edita	108092	Gerontie	109469	Ionel	100875	Macedon	106161	Olga	93334	Rudolf	85674
Adalbert	102167	Balazar	21367	Eduard	73212	Gertruda	22157	Ionica	91329	Magdalena	91945	Olimpia	100851	Sabina	87786
Adela	22244	Balu	94987	Edvin	51347	Ghelmar	34078	Ionuț	32342	Magnațiu	90549	Oportuna	22316	Salvator	26330
Adolar	12708	Barbara	87031	Eleonora	37780	Gluta	108078	Iorgovan	99069	Malchiu	56349	Oscar	73314	Samuel	16605
Adoria	627	Bartolomei	29576	Ella	16608	Gordian	34251	Iosif	107049	Malvina	92321	Osmana	39593	Sara	18668
Adrian	91503	Beatrice	73338	Elisabeta	21958	Gottfried	44599	Iov	90447	Manfred	108074	Osvald	520	Sebastian	78846
Aftonie	108073	Benedict	108101	Elsa	108043	Gottthard	105986	Iudita	89963	Marcela	94931	Osvin	14666	Serafin	124100
Agapiu	21393	Beniamin	8242	Elvira	8217	Gottlieb	124041	Iuliana	91505	Marcu	79112	Othmar	21372	Serena	38004
Agata	60084	Berta	20076	Emma	21510	Grachus	73332	Iuliu	37583	Margareta	102986	Otalo	100478	Sergiu	27179
Agnes	44717	Bertold	18373	Emanuil	13613	Gredentiu	4420	Iuno	124071	Malachia	91516	Otilia	99668	Severin	13271
Albanu	29161	Blaj	22973	Emeric	124467	Grigoriu	108410	Iustina	5436	Maria	94946	Otto	86845	Sidonia	20191
Albin	13615	Blanca	108077	Emil	39741	Guibert	21638	Ivan	73366	Marta	79155	Ottocar	91502	Siegfried	738
Albrecht	22203	Bandu	51240	Emilia	26560	Guido	20069	Ladislau	54442	Martin	108015	Pardulpiu	102746	Sigmund	22158
Alexandru	124420	Bogdan	68008	Eracle	73399	Gustav	107651	Lambert	107691	Mateiu	92322	Pastor	8145	Silvan	107241
Alexiu	44746	Bonifaciu	44724	Erasu	124283	Halalae	21519	Landelin	8214	Matilda	96069	Partenie	22283	Simon	86336
Alfons	29375	Brigita	27108	Erna	21065	Hanibal	818	Landerich	54728	Mauritiu	92450	Patriciu	16518	Sixtus	39500
Alfred	51350	Bratu	695	Ernestin	20059	Hareti	100850	Laura	84247	Mauri	92498	Paul	90437	Sofia	5211
Alimpie	73330	Bruno	14729	Ervin	71819	Haralampie	93397	Laurentiu	73387	Maximilian	90754	Paula	93674	Solomon	108005
Amalia	100485	Buga	13336	Estera	29580	Haretina	88132	Lazar	124245	Maxim	92326	Perngrina	96706	Silvestru	73351
Ambrosiu	90713	Beti	108073	Eufrosina	70489	Hartmann	124223	L-a	79337	Medard	90712	Petronela	46949	Sofian	40628
Amos	8153	Bernad	91340	Eugen	64005	Hartwig	100187	Leandor	56871	M-linda	96070	Petru	58583	Susana	34077
Anania	13669	Caetan	87019	Eugenia	108055	Hedda	9816	Leo	74131	M-lania	21178	Pelagia	107652	Tecla	79125
Andor	93353	Calinic	48132	Eusebiu	72787	Hedviga	82116	Leocadia	100843	Mel-hior	124453	Pincas	124485	Teobald	44720
Andreia	16881	Calistena	102291	Eustache	58345	Hermann	106072	Leonard	22156	Meneleu	54785	Placid	91544	Teodor	102781
Andronic	21930	Calisten	22226	Eva	79382	Hermine	50440	Leontine	8322	Metodiu	8287	Plutarcu	10500	Teodora	94988
Aneta	102873	Camil	8319	Farcas	54413	Henric	79344	Leopold	124401	Michnea	78810	Policron	22198	Teresia	73324
Angel	93388	Camila	87690	Felician	39490	Henrietta	40643	Leofrid	24704	M-hail	37610	Pompiliu	4205	Toma	667
Anisia	67174	Carol	34097	Felix	58104	Hilda	5206	Leonora	44755	Mitrofan	54776	Precup	80146	Titu	13574
Anselm	27997	Carolina	84001	Ferdinand	107248	Hildegard	13649	Libertiu	107675	Modestu	107650	Prica	36913	Tobiu	20553
Antonia	56051	Catalina	57547	Fidelu	21371	Horia	22266	Lidvina	73385	Milan	73391	Procopiu	29196	Ulrica	22159
Antoni	39387	Caterina	102953	Fifita	13654	Horita	100899	Liebmund	24800	Monica	5208	Quirin	108066	Urban	80867
Auxentie	794	Calop	94990	Filact	22161	Hubert	98344	Luitpold	8189	Moise	106189	Rachila	99063	Valentin	89449
Apolonia	102922	Cebestru	89976	Filogen	60083	Hugo	88033	Lothar	108194	Napoleon	95726	Raimund	87046	Valeria	90808
Ariston	23101	Cecilia	79341	Filip	24158	Ignate	98064	Louise	29575	Narcisa	92495	Rainer	102794	Verente	124379
Arman	8868	Cesar	29382	Filistrat	8396	Ilica	20554	Lucaciu	54712	Natalia	90677	Rafael	8142	Victor	94915
Armin	90845	Cristina	102719	Fiu	20058	Ileana	13693	Lucia	10616	Natan	69625	Rebea	10274	Victoria	8161
Arnold	88117	Dada	22291	Flora	91337	Ilie	22199	Lucian	79306	Nataniela	124200	Regina	108091	Walter	13653
Aron	21070	Damian	6391	Florea	71106	Ipatie	102748	Lucreția	58526	Nemes	94225	Reichard	58737	Walbert	22260
Arpad	22232	Daniil	13680	Florian	80099	Irimie	23102	Ludmila	44738	Neti	90713	Reinhold	29462	Wendelin	50636
Artemie	101935	Dariu	21522	Gabriela	73377	Irina	8158	Ludolph	124019	Neli	89963	Reinhold	490	Wenzel	102772
Artur	90548	David	94988	Galaction	57501	Isac	100847	Ludomir	8225	Neofitu	8321	Richard	16507	Werner	91332
Atarasia	8199	Davila	510	Galic	27883	Istrate	21376	Ludovica	39492	Nicolae	108019	Robert	23145	Wilhelm	7938
Atanasiu	14710	Duca	21357	Galid	80219	Izabela	96067	Ludovic	108420	Nicodem	91531	Rochus	108100	Wilhermine	2947
Atila	2154	Desideriu	107685	Gaian	2463	Iacob	87043	Lorent	73209	Nistor	94959	Roger	94950	Willibald	16610
Augusta	100325	Dimitriu	91314	Gapiton	86327	Jason	80748	Lampia	46943	Norbert	90531	Roland	89981	Wladimir	750
Augustin	54594	Diogen	88517	Gaspar	39498	Ironim	124199	Lia	124374	Nimpia	92337	Romul	20564	Wolfgang	22282
Aurel	79316	Diomed	91521	Gavril	2314	Ioachim	73217	Lidia	52604	Octavian	10953	Rosa	124459	Wolfram	51340
Aurelia	5316	Dionisie	87013	Geni	46942	Ioan	50732	Livia	38885	Odilo	96060	Rozina	99791	Xavera	71801
Aurica	27104	Domețiu	124033	Genoveva	29436	Ioana	29434	Luisa	78889	Odo	90828	Rusandra	88007	Zacharias	139574
Avel	39555	Dumitru	8165	George	82695	Ioanichie	8308	Luxita	8463	Orban	93339	Rusu	5203	Zeno	124397

Ne rugăm a procura cât mai îngrabă, ca să nu se epuizeze nril doriți.

La tragerile de până acum am avut deja norocul a plăti onor. mușterii de trei ori
premiul de **600 000 = Cor. 1.800,000**
și cel mai mare câștig. prime de **400,000 = Cor. 400,000**

Pe 4 losuri în total **Coroane 2.200,000**

CAROL KISS & Co.

Colectura principală a loteriei de clasă reg. ung. priv.

Biroul central: IV., strada Kossuth Lajos 13.

Filiale: VI Váci-körút 5 și Erzsébet-körút 22.

Tragerea I. Clase
XIX. loterie deja
în 22 și 25
Noembrie

Vă rugăm a tăia acest bilet și a ni-l trimite!

BILET DE COMANDĂ.

La casa de schimb **CAROL KISS & Co.**

BUDAPESTA, IV., Kossuth Lajos nr. 13.

Rog a-mi trimite losuri I. clasă XIX loterie
și planul oficios.

Prețul de Cor.

il trimit anex în marce postale.
il trimit deodată cu avis postal,
să-l ridicati per rambursă.

(Ce nu doriți, Vă rog a sterge).

Adresa
esactă: }

Numele:
Localitatea str., n-rul casei:
Postă ultimă (comitat):

PREȚUL LOSU-
RILOR I. CL.:

o optime C. 150
o pătrime „ 3.—
jumătate „ 6.—
întreg „ 12.—

Tusa, îmbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbăloșirea, asudatul de noapte, horecătul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al infirmității

tuberculose!

Trebue să stirpim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebue să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculoza, delătură tusa, ușurează scuierea de sânge, disolvă flegma. Deci cine voiește să se elibereze de acest rău sau să-l previe, să folosească și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 25—40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:

Farmacia „Apostel“

Budapesta, Josefring Nr. 64/26.

Fără îndoială cele mai bune și
mai ieftine

lumini de ceară

în toate mărimile, albe și cu flori, atât en gros cât și en detail se pot căpăta la

Gustav Meltzer

fabrică de lumini și săpun
strada Gușteriței 25.

Filială Meltzer, Piața mică.

Parfumeria Meltzer,
= strada Cisnădiei. =

220 6—

Carol Albert

croitor de cavaleri

== Sibiu ==

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

pentru saisonul de toamnă

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pertru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebite deposit mare de stoffe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquette, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 17—52

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sunt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

în ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sunt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

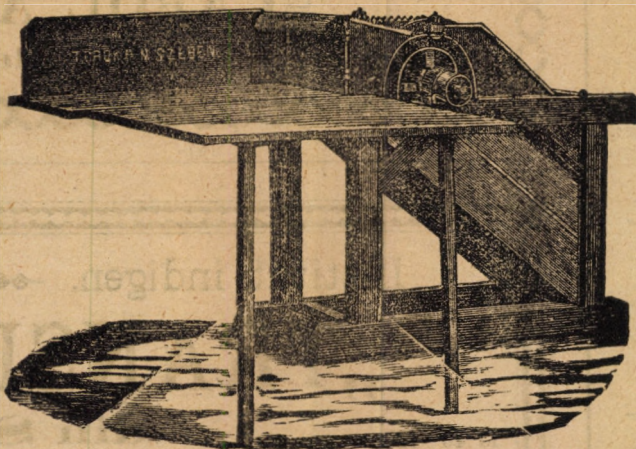
ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

în Sibiu, Poarta Cisnădiei

recomandă onor. domni agricultori:

Mașine de îmblătit cu mâna sau cu cai, cu vapor sau cu motor pentru benzin, sistemele cele mai nouă. Ciure de ales și de sortat, calitatea cea mai bună în patru mărimi. Greblă de fân.

Mașine de tăiat nutrețul, mașine de tăiat napii și sfărmitor de cucuruz în diferite mărimi, pompe de toate soiurile pentru fântâni până la adâncime de 20 metri. Pluguri de toate soiurile și sistemele, mașini de semănat cucuruzul cu 2—3 șire, mașine „Titania“ de semănat cereale. Prese pentru semințe de ulei, zdrobitoare.

Mori cu 1, 2 și mai multe petri mânate cu vapor și cu motor. Pre-

luare de sfredelire de fântâni, cele mai bune și mai ieftine fântâni.

Coase cele mai bune pe garanție dela cor. 1.60 până la 2 cor., la comandă mai mare se capătă după 10 coase una gratis.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto“, pentru benzin, petrol și gaz (cărbuni).

21 22—

Prospecte, desemnuri și preliminarare de spese franco și gratis.

Fiecare imitație și retipărire e punibilă.

Singur veritabil e balzamalul lui Thierry

numai cu marca verde de călugărită. Scutit prin lege. De renume vechin, neîntrecut contra perturbațiilor de mistuire, sgârșirilor de stomach, colicei, catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duble sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Alife de centifolii a lui Thierry recunoscută în general ca Non plus ultra contra tuturor ranelor cât de vechi, aprinderilor rănilor, absceselor și umflăturilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.60, trimite numai după espedarea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco.

Să poate căpăta în toate farmaciile mai mari și drogheriile medicinale.

179 13—52

EREMIE PURECE

lăcătuș artistic și de edifice, instalator
Sibiu, Rosenanger Nr. 9

preia toate lucrările de lăcățăr, anume:
porți, balcoane, sprijinoare de trepte,
gratii la morminte, gratii în toate felurile
de stil etc.

Deposit de
cuptoare de fert (economice)
în mare asortiment.

224 6 15

Să garantează executare solidă.
Prețurile cele mai ieftine.

Cine suferă de podagră, reumă, ischias, se
cumpere o sticlă de

Fluid de podagră al D rului Flesch

care vindecă sigur podagra, reuma, durerile de
mâni, de picioare, de spate și de șele și slăbia de
picioare, cum și umflăturile. Efectul se simte în
timpul cel mai scurt. Se poate căpeta în
farmacia lui **Dr. E. M. Flesch**, Magyar
korona în Győr, Baross-ut 21.

O sticlă de 1 1/2 decilitru Cor. 2. Pentru
folosință mai lungă o sticlă de familie Cor. 5.
La comanda de trei sticle mici sau două sticle de
familie se face expediția franco.

215 7-36

13 8-17

Cărți postale ilustrate cu

Sport _____

Flori _____

Artistice _____

Peisaje _____

Porturi populare _____

și

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER

SIBIU

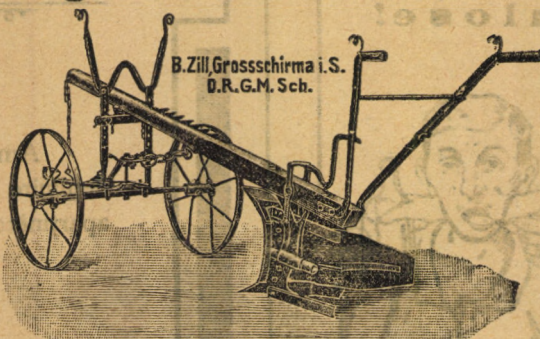
Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânzătoarii capătă rabat.

Nou! Foarte practic probat și de mare
avantagiu este pentru agricultori

Nou!

„Zillia“ plugul de întors sau învîrtit.

cu corpul inferior din oțel
vîrsat și cu tălpile libere

cu grîndeu de oțel și lemn

La arat nu se întîmplă astupare, pătura pămîntului se întoarce deplin, are lipsă de puțină forță
trăgătoare, căroaia de plug de lemn se poate folosi cu plugul Zillia. Materialul escelent. Să
poate procura prin singura

representanță pentru Transilvania și România dela

IOAN K. SCHULLER

— Agnita — Szentágota. —

Opinie: Cu plugurile de întors Zillia, cumpărate dela dl Ioan K. Schuller suntem foarte
mulțumiți și putem recomanda cu căldură acest plug ori cărui econom. Un avantaj deosebit
are, că merge foarte ușor, brezdele le întoarce de tot și pretinde puțină forță trăgătoare.

Agnita, 20 August 1906.

247 2—

Ioan Fernengel, econom; Ioan Breckner, econom;
Mihail Rottmann, econom; Mihail Mergler, econom.

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

AIDA

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Oanei.

136 21-26

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

17 46 52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,**
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asi-
gurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spate de înmormîntare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: { } Capitale asigurate asupra vieții:

90,931.088 coroane.

9,125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718-75 c. pentru capitale asig. pe viață 8,568.863-37 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela
subagenții din toate comunele mai mari.